Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 1 октябрь 1974 йил, сешанба ◆ № 229 (16.009). Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

⊙ ТОШКЕНТ, СИРДАРЁ ВА ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЛАРИНИНГ ПАХТАКОРЛАРИ КУНЛИК ТЕРИМ СУРЪАТИНИ 5-5,5 ПРОЦЕНТДАН ОШИРИБ, КАТТА ЗАФАР ҚУЧМОҚДАЛАР. УЛАРГА ТЕНГЛАШИНГ ВА НАМУНА ОЛИНГ.

⊙ РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ДОНГДОР ХЎЖАЛИКЛАРИ — ҚУЙИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИДАГИ «ЎЗБЕКИСТОН ССР БЕШ ЙИЛЛИГИ», БОЁВУТ РАЙОНИДАГИ ПУШКИН НОМЛИ, СИРДАРЁ РАЙОНИДАГИ «МАЛИК», ДЎСТЛИК РАЙОНИДАГИ ҒАФУР ҒУЛОМ НОМЛИ, «ЎЗБЕКИСТОН ССР 50 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ РАЙОНИДАГИ «НАРПАЙ», ИЛЬИЧ РАЙОНИДАГИ ТИТОВ НОМЛИ СОВХОЗЛАР ВА БОШҚА ИЛҒОР СОВХОЗЛАР МАШИНА ТЕРИМИНИ КУЧАЙТИРИБ, ЙИЛЛИК ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИ ВА СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИНИ 20 ИШ КУНИДА БАЖАРИШ УЧУН КУРАШ БОШЛАДИЛАР. УЛАРДАН НАМУНА ОЛИБ, ҲАММА ЖОЙДА ТЕРИМ СУРЪАТИГА ҚАНОТ БАХШ ЭТИНГ, КУНЛИК ГРАФИКЛАРИНГИЗ БИР ЯРИМ-ИККИ ҲИССА ОШИРИБ БАЖАРИЛИШИНИ ТАЪМИНЛАНГ!

⊙ АНДИЖОН ОБЛАСТИНИНГ ЛЕНИН, ХЎЖАОБОД РАЙОНЛАРИ, ФАРҒОНА ОБЛАСТИНИНГ ҚУВА, ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИНИНГ ДЎСТЛИК, ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ХЎЖАЙЛИ, ХОРАЗМ ОБЛАСТИНИНГ ХИВА РАЙОНЛАРИ ВА БОШҚА ЎНЛАБ РАЙОНЛАРНИНГ ПАХТАКОРЛАРИ ЙИЛЛИК ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИ ҚИСҚА ВАҚТДА БАЖАРИШ УЧУН СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ КУЧАЙТИРМОҚДАЛАР. ДАВЛАТ ТАЙЁРЛАШ ПУНКТЛАРИГА БУГУН КЕЧАГИДАН, ЭРТАГА БУГУНГИДАН КЎП ВА ЮҚОРИ СОРТ ПАХТА ТОПШИРИШ БОРАСИДА ЖОНБОЗЛИК КЎРСАТИБ МЕҲНАТ ҚИЛМОҚДАЛАР. ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБАСИНИ ҲАММАНГИЗ ҲАЁТГА ТАТБИҚ ЭТИНГ!

⊙ ТЕРИМ ТАҚДИРИНИ МАШИНАЛАР ҲАЛ ҚИЛАДИ. ҲАММА ЖОЙДА МАШИНАЛАР ЮРАДИГАН ЙЎЛЛАРДА ЯШИЛ ЧИРОҚЛАР ПОРЛАБ ТУРСИН! ПЕШҚАДАМ ХЎЖАЛИКЛАРНИНГ ТАЖРИБАСИ ШУНИ КЎРСАТДИКИ, МЕХАНИК ҲАЙДОВЧИЛАР КУНЛАРНИ ТУНЛАРГА УЛАБ МЕҲНАТ ҚИЛГАН ЖОЙДА ХИРМОНГА ҚУТ-БАРАКА КИРАДИ. АЗАМАТ МЕХАНИЗАТОРЛАР! ҒАЙРАТ ОТИГА ҚАМЧИ БОСИНГ, ИШ УНУМИНИ БУТУН ЧОРАЛАР БИЛАН КУЧАЙТИРИНГ!

ҲАММАНГИЗНИНГ ЎРНИ ПАХТАЗОРДА. ТЕРИМ ТАҚДИРИ ҲАЛ ҚИЛИНАЁТГАН ЖОЙДА!

ТЕРИМ СУРЪАТИНИ ОШИРАЙЛИК!

ЙИЛЛИК ПЛАН БИР КУНДА БАЖАРИЛДИ

АҲМАДЖОН ВАЛИЕВНИНГ ТЕРИМНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ МАКТАБИ

[illegible]

керларидаги пахта пешма-пеш тележкаларга ағдарилиб, тайёрлов пунктига жўнатилади. Механик-ҳайдовчиларнинг талаби билан терим машиналарига техника хизмати кўрсатиш учун махсус жиҳозланган кўчма устахона хизматда шай турди. Бироқ бутун иш жараёнида бунга эҳтиёж сезилмади, машиналар аъло даражада ишлади, меҳнат унумдорлиги ҳар соатда кўтарила борди.

[illegible]

Тўртта терим машинаси бригада пахта даласида 22 соат ишлатилди.

[illegible]

Пахтани ташишга тележкалар тайёрлаб қўйилди. Тележкаларни Анвар Солиев, Собир Норбеков, Абдулла Мамараҳимов ва Зоир Рапиевлар бошқариб турди. Бун- ... областдаги Пахтакор районидаги бошқа хўжаликларга кенг ёйилмоқда.

5.000.000 ТОННА ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ХИРМОНИ

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 30 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	мавсум бошидан	Шу жумладан машинада: бир кунда	Шу жумладан машинада: мавсум бошидан
Андижон	4,71	65,52	5,20	30,53
Сурхондарё	3,05	59,23	3,67	48,57
Қашқадарё	2,97	58,48	2,62	20,56
Бухоро	3,22	47,42	3,71	25,06
Тошкент	5,57	46,91	6,52	47,05
Наманган	3,84	45,15	4,56	32,25
Фарғона	3,04	43,80	1,86	8,77
Хоразм	3,32	40,17	2,79	19,15
ҚҚАССР	3,74	39,10	3,56	29,43
Жиззах	5,00	34,22	5,12	31,50
Сирдарё	5,33	28,65	7,06	31,81
Самарқанд	2,62	19,72	2,89	15,58
Республика бўйича:	3,77	45,06	4,18	28,73

Шу жумладан ингичка толали пахта

Республика бўйича:	1,65	31,87

ПАХТАЗОР САТРЛАРИ

НОРИН. Карл Маркс номли колхоз аъзолари юбилей йилида 1050 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш учун курашяпти. Шу кунларда терим тезкорлик билан олиб борилмоқда. Моҳир теримчи Саодатхон Султонова ҳар куни хирмонга 200 килограммга яқин пахта тўкяпти. Одина Ҳасанова ҳам унга тенглашиш учун курашяпти. Теримчиларнинг ҳар бири мавсумда хирмонга 10-12 тоннадан «оқ олтин» тўкиш мажбуриятини олиб, фидоийлик билан меҳнат қиляпти.

А. ИБРОҲИМОВ.

⊙

ОХУНБОБОЕВ. «Язёвон» совхозининг «Ҳурмат тахтаси»да янги номлар пайдо бўлди. Мақсудахон Асқарова, Маҳбуба Азимова, Мақсуда Раҳмонова, Кимё Каримова, Фотима Охунова, Эътибор Акбарова каби кўпминг килограммчи теримчилар ҳар куни хирмонга 150-170 килограммдан пахта топшириб, «Ҳурмат тахтаси»дан муносиб ўрин олишга эришдилар. Шуниси ҳам диққатга сазоворки, уларнинг ҳар бири 8-10 теримчини шогирдликка олиб, кўп ва тоза пахта теришнинг сирини ўргатмоқдалар.

А. САРИМСОҚОВ.

5.000.000 ПАХТА ШТАБИ

ТЕЛЕФОНЛАР: 33-73-43 - 33-76-04

КУНИГА 1200 ТОННА

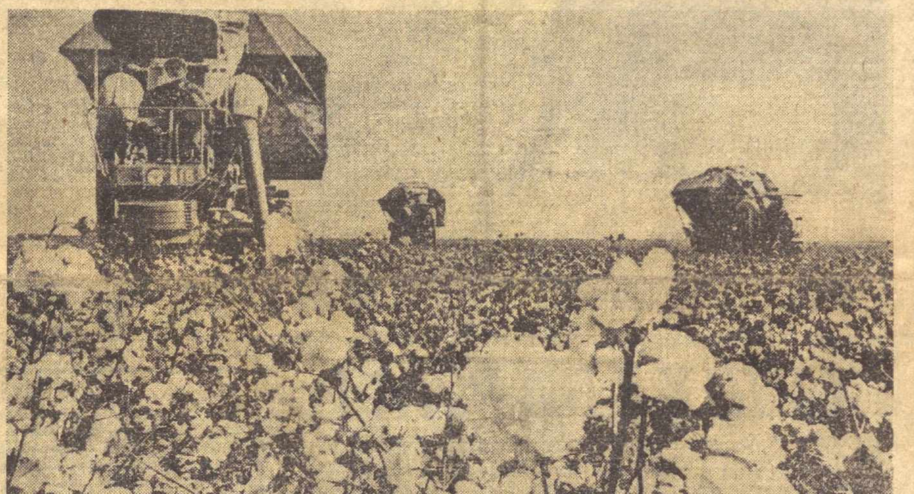

ҚУЙИ ЧИРЧИҚ («Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан телефон орқали олинди). Районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози коллективи пахта терими мисли кўрилмаган суръатига эришди. Хўжалик кунига 1200 тонна пахта етказиб топширилмоқда.

Совхозда 100 та терим машинаси юксак унум билан ишлатилаётир. Ҳар бир «зангори кема»нинг иш унуми 8-10 тоннани ташкил этмоқда. Илғор механизаторлар 16-18 тоннадан дурдона тўкишмоқда.

Кун кеча совхозда янги хушхабар тарқалди. Хўжалик бир кунда йиллик планнинг 9 процентини ошириб пахта тайёрлади. Ҳамма механик-ҳайдовчилар кунлик терим графигини 1,5-2 баравар ошириб бажарди. Донгдор механизаторлардан СССР Олий Совети депутати Энвер Алиев, Абдусаттор Сулаймонов, Маҳмуд Ҳусановлар машинанинг бир кунлик иш унумини салкам 20 тоннага етказишди.

Чачи Субҳи, Худойберди Тўйчиев, Неъмат Уринов, Икром Азизхўжаев каби донгдор механизаторлар ҳам машина теримида яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар.

— Совхозимиз бу йил давлатга 16500 тонна пахта етказиб беради, — дейди совхоз директори Жўра Ҳонназаров. Ҳосилнинг асосий қисмини «зангори кема»ларда териб оламиз. Кўпчилик бўлимлар, бригадалар, звенолар мутлақо қўл кучи ишлатилмасдан ҳосилни териб оламиз. Ҳозир барча терим агрегатлари ишга туширилди. Кунлик суръатни 10 процентга етказиб, социалистик мажбуриятни 20 иш кунида бажарамиз.

Совхоз механизаторлари терим отига қамчи босмоқдалар.

Суратларда: совхознинг илғор механизаторлари Ҳ. Миралиев ва А. Норматов ўртоқлар ҳамда «зангори кема»лар пахтазорда жавлон урмоқда.

А. Абалян фотолари.

БУТУН ҲОСИЛ МАШИНАДА

УЛЬЯНОВ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Карл Маркс номли совхознинг Мейли Қосимов бошлиқ бригадаси аъзолари ҳар гектар ердан 22 центнердан ҳосил олиб, йиллик планни бажарган эдилар. Бугун бригадада ҳосилдорлик 30 центнердан ошириб юборилди. Бунда механик ҳайдовчиларнинг ҳиссаси катта.

Тўра Гуллиев, Мурод Қудратов, Шоди Қурбонов каби механизаторлар ҳар куни 7-8 тоннадан «оқ олтин» териб, бригаданинг хирмонига қут-барака киритмоқдалар.

Хўжаликнинг Ғ. Жўраев бошлиқ бригадаси аъзолари ҳам машиналар қудрати билан йиллик планни бажариб, ҳозир мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар. Бу бригадаларда ҳосилдорликни 40-45 центнерга етказиш тадбирлари кўрилмоқда. Етиштирилган ҳосилнинг ҳаммаси «зангори кема»ларда терилади.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ ШУДГОР ҚИЛ!

Республика областларида 1975 йил ҳосили учун шудгорнинг бориши тўғрисида шу йил 30 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — шудгор қилинган майдон (гектар ҳисобида), учинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Хоразм	1145	11,5
Тошкент	22692	10,4
Жиззах	11025	7,6
Сурхондарё	8773	5,9
Наманган	7688	5,6
Сирдарё	4215	4,8
Фарғона	6646	4,7
Самарқанд	6634	2,9
Андижон	3878	2,2
Бухоро	2679	1,4
Қашқадарё	1407	0,9
ҚҚАССР	420	0,8
Республика бўйича:	77202	4,6

ДОН—ДАВЛАТГА

Республика областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 30 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён тайёрланган дон (тонна ҳисобида); учинчи стун — топшириққа нисбатан процент ҳисобида.

БУХОРО	19970	105,1
Самарқанд	52338	87,2
Қашқадарё	60689	75,9
Андижон	23468	75,7
Фарғона	17545	70,2
Сурхондарё	22314	55,8
Тошкент	37583	52,9
Наманган	15083	43,1
Жиззах	39632	41,7
Сирдарё	13740	32,7
Хоразм	9237	22,0
ҚҚ АССР	22039	20,8
Республика бўйича:	333638	53,4

Расмий ахборот

Л. И. БРЕЖНЕВ ВА Я. КАДАР ЎРТОҚЛАРНИНГ ДЎСТОНА УЧРАШУВИ

29 сентябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Я. Кадар билан учрашди.

Учрашув чоғида Совет Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикаси ўртасидаги ҳамкорликни жамият турмушининг ҳамма соҳаларида янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш масалалари муҳокама қилинди. Суҳбат вақтида иккала мамлакат марксча-ленинча партиялари — КПСС билан ВСИПнинг доимо мустаҳкамланиб бораётган яқин алоқалари ва қардошларча бирдамлиги СССР билан ВХР сиёсий иттифоқининг негизи эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Л. И. Брежнев ва Я. Кадар ўртоқлар иккала томонни қизиқтирувчи кўпгина актуал халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олдилар. Социалистик ҳамдўстликнинг Европада ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ва халқаро кескинликни юмшатиш учун олиб бораётган кураши масалаларига асосий эътибор берилди.

Л. И. Брежнев ва Я. Кадар ўртоқларнинг учрашуви қардошларча самимий вазиятда, муҳокама этилган ҳамма масалалар юзасидан тўла ҳамжиҳатлик ва якдиллик руҳида ўтди.

ВЕНГРИЯ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

ВСИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Я. Кадар бошчилигидаги Венгрия Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси 29 сентябрда Ленинграддан Москвага қайтиб келди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. А. Суслов, Совет Иттифоқининг бошқа ўртоқлар делегация билан Москвага қайтиб келдилар.

ВХР ва СССРнинг давлат байроқлари билан безатилган Ленинград вокзалида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари П. Н. Демичев, КПСС Марказий Комитети секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари М. А. Лесечко, бошқа расмий кишилар Венгрия партия-ҳукумат делегациясини кутиб олдилар.

МОСКВА ОБЛАСТИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ МЕҲМОНИ БЎЛДИЛАР

29 сентябрда Венгрия партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари Наро-Фоминск районидаги «СССР 50 йиллиги» номли Кузнецовский комбинат-совхозининг чўчқачилик саноати комплексини бориб кўрдилар. ВХР Министрлар Кенгашининг Раиси Е. Фок, ВСИП Марказий Комитетининг секретари К. Немет, «Таршадалми Семле» журналининг бош редактори В. Бенке ва венгриялик бошқа ўртоқлар чорвадорларнинг меҳмони бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. А. Лесечко, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Москва область комитетининг биринчи секретари В. И. Конотоп ва бошқа ўртоқлар делегациянинг Москва областидаги совхозга қилган сафарида ҳамроҳ бўлдилар.

Совхоз ишчилари венгриялик дўстларни гулдасталар, нон-туз билан кутиб олдилар. Область ва район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари меҳмонларни самимий табрикладилар.

Меҳмонлар комплекс мутахассислари билан дўстона суҳбатда хўжалик билан танишдилар.

Венгриялик ўртоқлар комбинат таассуротлар дафтарини қўлга олиб, юқори малакали мутахассислардан иборат коллектив улуғвор натижаларга эришганлиги ва зўр ғайрат билан меҳнат қилаётганликларини ёздилар. Делегация аъзолари совхоз ходимларини эришилган натижалар билан табрикладилар, уларга сидқидилдан янгидан-янги катта муваффақиятлар тиладилар. (ТАСС).

ДЕЛЕГАЦИЯЛАР КЕЛДИ

Германия Демократик Республикаси тузилганлигининг 25 йиллигига бағишланиб СССРда ўтказиладиган ГДР маданияти кунларида қатнашиш учун Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитетининг секретари К. Хагер бошчилигидаги делегация 29 сентябрда Москвага келди.

Делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари П. Н. Демичев, КПСС Марказий Комитети маданият бўлимининг мудири В. Ф. Шауро, СССР маданият министри Е. А. Фурцева, СССР Министрлар Совети давлат комитетларининг раислари Ф. Т. Ермаш ва С. Г. Лапин, маданият ва санъат арбоблари кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида ГДРнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили А. Геде бор эди. У делегация составида бор.

(ТАСС).

ЛЕНИНГРАДЛИК АРТИСТЛАРГА МУКОФОТЛАР

Ўтган якшанба куни Тошкентдаги гастролларини тамомлаган М. Горький номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ленинград академик Катта драма театри коллективига, шунингдек бир группа артистларга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Театр коллективи ва унинг саҳна усталари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган СССР халқлари санъати фестивалида актив қатнашганликлари учун Фахрий ёрлиқларга сазовор бўлдилар. Санъат фестивали меҳнаткашларни интернационализм руҳида тарбиялашда ва қардош маданиятларни бойитишда муҳим роль ўйнади, совет театри муваффақиятларини республика меҳнаткашлари ўртасида пропаганда қилишга кўмаклашди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов Фахрий ёрлиқларни топшириб, ленинградлик артистларни самимий табриклади, кишилар учун ғоят зарур ва олижаноб меҳнатларида уларга янги-янги муваффақиятлар тилади.

Театрнинг бош режиссёри, Ленин ва Давлат мукофотлари лауреатлари СССР халқ артисти, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Г. А. Товстоногов театр ишига берилган юксак мукофот учун мукофотланганлар номидан, театрнинг бутун ижодий коллективи номидан миннатдорчилик изҳор қилди, ленинградликларнинг Ўзбекистондаги гастроллари хайриҳоҳлик ва шоду-ҳуррамлик вазиятида ўтганлигини таъкидлади.

Ленинград Катта драма театри ижодий ходимларининг катта группаси шунингдек республика маданият министрлиги ҳамда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва Маданият ходимлари касаба союзлари республика комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланди. (ЎзТАГ).

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ БЕЛГИЛОВЧИ ЙИЛИ

САРҲИСОБ

Узбекистон ССР ва Узбекистон Компартияси 50 йиллиги тантаналарига саноқли кунлар қолмоқда. Бу қутлуғ сана шарафига бутун республикамиздаги корхоналарда, қурилиш майдонларида ва транспорт тармоқларида ҳам социалистик мусобақа қизғин давом этяпти. Кўпгина коллективлар юбилей олди социалистик мусобақасида ғолиблик қилиб, олинган мажбуриятларни шараф билан бажаришга муваффақ бўлаётирлар. Узбекистон ишчилар синфи, белгиловчи йил тўққиз ойлик планини муддатидан илгари бажарди. Республика саноати саккиз ойлик маҳсулот реализация қилиш топшириғини 3,6 процент ортиғи билан адо этди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи 102,3 процент бажарилди.

ҚҚАССР ва республикадаги барча областлар саноат маҳсулоти реализация қилиш саккиз ойлик планини орттириб бажаришга эришдилар. Республика бўйича планга қўшимча 233 миллион сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилинди. Республикамиз саноат тармоқларида авж олган мусобақа яхши самаралар берди. Планга қўшимча маҳсулот тайёрлашда кўпгина тармоқларнинг вакиллари юқори натижаларга эришдилар. Республика Енгил саноат министрлиги корхоналари пландан ташқари 3 процент миқдорида маҳсулот тайёрлашга муваффақ бўлдилар. Озиқ-овқат саноати министрлиги корхоналари 4,5 процент, Гўшт ва сут саноати министрлиги корхоналари 6,1 процент, Бинокорлик материаллари саноати министрлиги корхоналари 2,7 процент, СССР рангли металлургия министрлигига қарашли корхоналар 2,2 процент, Маҳаллий саноат министрлиги корхоналари 4 процент ва Пахта тозалаш саноати министрлиги корхоналари 6,2 процент кўп маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Август ойининг ўзида социалистик мажбурият ҳисобига маҳсулот топширувчи корхоналар кўпайганлигини қайд қилиб ўтиш керак. Шу билан бирга, январь—август ойлари мобайнида республика бўйича 71 корхона планни бажармаганлигини нима деб баҳолаш мумкин! Улардан 60 таси август ойи планини адо этмади ва шунинг натижасида 9 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот кам етказиб берилди.

Кейинги ойларда пешқадам коллективлар сафи кенгайди. Тошкент агрегат заводи август ойида планга қўшимча 4,1 процент маҳсулот реализация қилди. Маҳсулот ишлаб чиқариш суръати йил бошидан буён 11,7 процент ортди. Андижон ирригация машинасозлиги заводи коллективи август ойи маҳсулот реализация қилиш планини 104,5 процент адо этишга эришди. Қўқон ип йигирув-пайпоқ тўқув комбинати, Тошкент лак-бўёқ заводи, Чирчиқ шаҳридаги «Узбекхиммаш» заводи каби қатор корхоналарнинг коллективлари ишлаб чиқаришда юқори кўрсаткичларга эришдилар. Фарғона тўқимачилик комбинати, Узбекистон металлургия заводи, Тошкент асбобсозлик заводи сингари коллективлар мусобақада байроқдор бўлаётирлар.

Резервлардан ва имкониятлардан самарали фойдаланмаётган, машина-ускуналар қувватидан ноўрин фойдаланаётган корхоналар ҳам йўқ эмас. Навоий химия комбинати ой сайин планларни барбод бермоқда. Қўқондаги «Большевик» заводи, Тошкентдаги рўзғор холодильниклари, Чирчиқдаги ғишт заводларининг планлари ўлда-жўлда қолиб кетмоқда.

Урта Осиё темир йўли коллективи юбилейгача бўлган кунларни зарбдор меҳнат билан нишонлашга ҳаракат қилмоқда. Планга қўшимча магистралда 1,4 процент кўп юк ташилди. Вагонлардан фойдаланиш анча яхшиланди. Автомобиль транспорти билан юк ташиш кўрсаткичлари ҳам ортиғи билан адо этилди. Утган ойлар мобайнида бинокорлик ташкилотлари мардона меҳнат қилдилар. Планга қўшимча ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 8,2 процент кўп монтаж ишлари бажарилди. Қатор йирик корхоналарда қўшимча қувватлар фойдаланишга топширилди. Тошкент трактор заводи, Марғилондаги «Атлас» фирмаси, Қарши бинокорлик материаллари заводи, Андижон машинасозлик заводи, Денов ёғ-экстракция заводи ва бошқа корхоналарда қўшимча қувватлар ишга туширилди. Анчагина уй-жой, мактаб, болалар боғча-яслилари, маъмурий бинолар ишга туширилди.

Юбилей объектлари деб номланган қатор корхоналар фойдаланишга топширилди. Қарши ун комбинати комплексида озуқа заводи, Қувасой шиша буюмлари заводи, Сергелида қуёшдан муҳофаза қилувчи қурилмалар заводи ва бошқа жойларда қатор янги қувватлар ишга туширилди. Яна анчагина юбилей объектларида қурилиш-монтаж ишлари қизғин давом этмоқда. Бинокорлар ва монтажчиларнинг бугунги энг муҳим вазифаси — юбилей объектларида ишларни жадаллаштириш, уларни белгиланган муддатларда фойдаланишга топширишдан иборат.

Афсуски, айрим саноат корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилдагига қараганда пасайтириб юборилган. Олтиариқ нефтни қайта ишлаш заводида бугунгача ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 3,1 процент кам маҳсулот ишлаб чиқарилди. Тошкент трикотаж фирмасида бундай пасайиш 11 процентни, Самарқанд чой қадоқлаш фабрикасида 3,8 процентни, Наманган консерва заводида 6,7 процентни ташкил қилди.

Юбилейгача қолган кунлар зарбдор меҳнат кунлари бўлмоғи керак. Узбекистон ССР ва Узбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун ҳамма куч ва имкониятларни сафарбар қилайлик!

ЮБИЛЕЙ ВАХТАСИДА

ТОШКЕНТ. Бекобод гўшт комбинатида колбаса маҳсулотлари ишлаб чиқаришни автоматлаштириш системаси фойдаланишга топширилди. Автоматикани тайёрлаган семипалатинсклик мутахассислар температура режимини ва пиширишни тартибга солишни таъминладилар. Натижада анчагина иссиқлик энергияси тежалди, пишириш камераларининг қуввати эса 20 процент ошди.

* * *

АНДИЖОН. Ленинскдаги моторремонт заводида ярамай қолган деталларни қайта тиклаш цехининг коллективи беш йиллик планни бажарди. Бу ерда минглаб трансмиссия корпуслари, цилиндр колонкалари ва трактор двигателларининг бошқа деталлари тикланди. Ф. Вальков, В. Захаров ва бошқа кўпгина ишчилар зарбдор вахтада астойдил меҳнат қилдилар.

БИР ОЙ ИЛГАРИ

Трестимиз корхоналари коллективлари юбилей йилида ҳар қачонгидан кўп маҳсулот ишлаб чиқаришга, унинг сифатини яхшилашга, рентабелликни янада оширишга аҳд қилганлар. Шу мақсадда ҳар бир корхона, цех, бригада ва ишчилар ўртасида социалистик мусобақа тобора авж оляпти. Айниқса, Гулистон, Бахт, Малик ва Боёвут каби пахта тозалаш заводларида меҳнат унумдорлиги ошди, ишлаб чиқариш суръати тезлашди. Ҳар бир корхонада ишлаб чиқарилган ялпи ҳосилнинг 84—96 процентн юқори сортларга қабул қилиняпти.

Белгиловчи йилнинг биринчи ярмида область бўйича 113 миллион 616 минг сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилинган бўлса, унинг 90 миллион 405 минг сўмлигини трестимиз корхоналари тайёрлади. Бу — область саноат маҳсулотининг салкам 80 процентидир. Трест коллективи социалистик мажбуриятларни ҳам ошириб бажаришга эришяпти. Тўққиз ойлик план-топшириқлари саккиз ойдаёқ адо этилди.

Қ. ШОДИЕВ,
Сирдарё область пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси.

ТЎҚҚИЗ ТАШАББУСКОР ИЗДОШЛАРИ

УСТОЗ ИБРАТИ

Экскаватор бошқараётганимга роса саккиз йил бўлди. Ўрта мактабни битирган йилим устозим Олимжон Сатторов ёнига олди. Экскаваторнинг ҳамма қисмларини, шу жумладан уни ёғлаш, тозалаш, созлаш ишларини ўргатди. Машинадан қандай қилиб унумли фойдаланиш кераклигини, ёнилғи тежами, ишнинг ривожи — ўз тажрибаларини менга ҳам сингдирди. Натижада тўрт ойдаёқ устозимга сменадош бўлиб ишлай бошладим.

Шундан бери биз Учқўрғон гидроузели, Катта Андижон канали, Марҳамат гидротехника иншооти ва Катта Наманган канали қурилишида бирга ишлаяпмиз. «Бир беш йилликда икки беш йиллик нормасини бажарамиз» ва «Мураббийлик ҳаракатини авж олдирайлик» сингари олижаноб ташаббуслар бизни янги марраларга илҳомлантирди. Ўз ишимизни хомчўтга солдик. Дастлабки натижалар ўзимизнигина эмас, дўстларимизни ҳам қувонтирмоқда.

Олимжон Сатторовни Уйчи районидаги 3- механизациялашган кўчма колоннада илғор экскаваторчи, актив жамоатчи, фаол агитатор деб тан оламиз. У 40 дан ортиқ шогирд тайёрлаган. Кенжа шогирдларидан бири мен. Унинг ҳар кучги нормаси — 800 куб метр. Шунча тупроқ иши бажариши керак. Кўпинча у бизларга: «Инсон учун эгаллаб бўлмайдиган чўққи ҳам, ечиб бўлмайдиган муаммо ҳам йўқ!», деб ўргатади. Машинадан унумли фойдаланишни жуда яхши билади. Ҳар бир минут унинг аниқ ҳисобида. Кунаро машина ёғлаш, артиш, созлаш унинг доимий севган иши. Ой охирида ҳисобласак, 18 минг ўрнига 30 — 32 минг куб метр тупроқ иши бажарганини кўрамиз. Ҳозир 1978 йилнинг апрель ойи ҳисобига ишламоқда. Катта Наманган каналининг иккинчи навбати қурилишидаги 78- нуқтада канал асосини кавлаётир.

Мен иш ўргатган мураббийимдан ибрат олиб, ҳозирги кунда 1977 йил июль ойи ҳисобига ишлаётирман. Мен ва менинг шогирдларим— Ёқубжон Сулаймонов, Холдоржон Иброҳимов ва Рашидхон Шариповлар каналнинг битган қисмидан Косонсой районидаги «Қўқимбой» совхозининг сув ичиши учун тармоқ канал қуряпмиз. Бизнинг бажараётган ишимиз жуда масъулиятли. Деҳқонларга ҳар секундда 3—5 куб метр сув чиқариб беришимизга тўғри келади. Сабзавот, мева ва ғўзани сувга тўйғазиш керак. Шунинг учун ҳам биз 3 километрдан ортиқ жойдаги ишни августнинг биринчи ярмидаёқ битказиб бердик. Деҳқонларнинг қувончини кўриб, қалбимиз шодликка тўлди.

Ҳаётимиз — ҳамма ҳавас қилгудек. Мана шундай бахт-саодатимиз фақат меҳнатимиз туфайли эканлигини яхши билиб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин тўйига яна ҳам каттароқ меҳнат совғаси ҳозирлашга бел боғлаб ишлаётирмиз.

Умаржон ҚУРБОНОВ,
«Наманганводстрой» трестининг 5- механизациялашган кўчма колоннаси экскаватор машинисти, коммунистик меҳнат зарбдори.

МУСОБАҚА — МИЛЛИОНЛАР ИЖОДИ

«Совет Ўзбекистони»

1974 ЙИЛ № 8

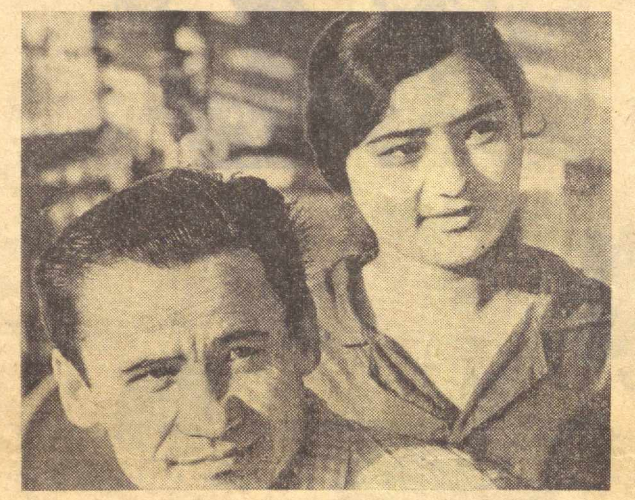

«Меҳнат совғаларимиз юбилейга!». Республикамиз саноат корхоналарининг илғор коллективлари шу кунларда ана шундай юксак аҳд, кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқдалар. Социалистик мусобақани кун сайин авж олдириб, келгуси йиллар ҳисобига маҳсулот тайёрлашяпти. Суратларда: (юқорида) Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси 3-цехининг илғор ишчилари Н. Файзулина ва П. Аҳмедова. Пастдаги суратда Самарқанддаги уй-рўзғор холодильниклари заводи пластмасса цехининг пешқадами А. Шчеглов.

А. Тўраев фотолари.

●

Коммунистик Меҳнат зарбдори Мингали Чориев ўн йилдан буён Денов ёғ-экстракция заводида меҳнат қилади. У бу давр ичида кўплаб ёш ишчиларга иш ўргатди. Суратда: катта экстракциячи М. Чориев ёш мутахассис Маҳбуба Султонова билан.

В. Молгачёв фотоси.

ХУШХАБАРЛАР

СОВҒА

«Харезмводстрой» трестининг ишчи-хизматчилари Узбекистон ССР ва Узбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга аҳд қилган. Бу ерда ҳозиргача бўлган план топшириқлар муддатидан олдин бажарилди. Умумий ҳажми 16 миллион сўмлик пудрат ишлари амалга оширилди. Бугунгача трест қурувчи ва механизаторлари 770 гектардан зиёд янги ер очдилар. Бу — пландагидан анча кўпдир.

Ш. БЕКЖОНОВ.

ПЕШҚАДАМЛАР

«Сурхансовхозводстрой» қурилиш-ишлаб чиқариш бирлашмаси автотранспорт идорасининг 2-филиали автомобилчилари самарали ютуқларга эришяпти. Белгиловчи йилнинг бошидан буён 8 миллион тоннадан зиёд халқ хўжалиги юклари ташилди. Автотранспортчилар социалистик мусобақасида Николай Кнутров, Аннақул Ҳазратқулов, Рўзимурод Жўраев, Қудрат Менглиев ўртоқлар пешқадамлик қилмоқдалар.

Е. УМАРОВ.

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

Андижон ремонт-механика заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари юбилей шарафига социалистик мусобақани авж олдириб ишламоқдалар. Маҳсулот сифатини яхшилаш, материалларни тежаб-тергаб сарфлаш ва меҳнат унумдорлигини ошириш соҳасида қувончли ютуқлар қўлга киритилди. Йил бошидан буён пландан ташқари 42 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Мусобақада Х. Лутфуллин, В. Минеев бошлиқ бригадалар карвонбошилик қиляпти. Ҳар бир бригадада ҳозир 1975 йил ҳисобига маҳсулот тайёрланяпти.

И. МИРЗАМУҲАМЕДОВ.

ЧАВАНДОЗЛАР

Биз ҳикоя қилаётган чавандозлар от миниб, улоқ чопмаган. Улар тўққизинчи беш йиллик дақиқаларини доғда қолдириб, вақтдан ўзганлар — вақт чавандозлари! Улар саккиз киши. Саккиз чавандоз!

...Тошкентдаги «Главташкентстрой»га қарашли 1-уйсозлик комбинатининг тик қолиплаш цехидамиз. Ҳамма ўз иши билан банд. Кимдир арматура ташияпти, кимдир бетон қуймоқда, яна кимдир панелдан бўшаган кассет машинасини қайта йиғаётир. Бутун цех меҳнат қучоғида. Ҳамроҳимиз — цех партия группорги Ким Бан Хва қаҳрамонимиз ҳақида сўзлаб бораяпти.

Ким Бан Хва: Исмоилжон Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати. Бригадасининг 8 аъзоси ҳам ўзига ўхшаш чапдаст йигитлар. Яқинда ҳаммаси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида ҳисоб беришди. Беш йиллик топшириқларини 3 йил-у 8 ойда адо этдилар. 44 минг 100 куб метр ўрнига 45 минг куб метр панель тайёрлашди. Бу — бутун беш йиллик планга қараганда 900 куб метр кўп ҳамдир.

Эсингизда бўлса, бундан бир неча кун олдин Марказий Комитет ва республикамиз ҳукумати уларни меҳнатдаги ютуғи билан табриклади, ҳар бири Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Биз **«Бу ерда Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, коммунист Исмоил Орипов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси меҳнат қиляпти»** деган ёзув ёнида тўхтадик.

Юқорида ишлаётган ҳайбатли кўприксимон осма кран бориб келиб турибди. Тайёр бўлган панелларни тик қолиплардан суғириб олиб, ҳавода бир зум лапанглатганича, очиқ майдонга чиқариб қўймоқда. Мотор ва механизмларнинг тинимсиз гувиллаши, улкан қувурлардан вашиллаб оқаётган суюқ бетон ва иссиқ буғнинг кучли товуши атрофни тутган. Панелсозларнинг қўли-қўлига тегмайди.

Виктор Савченко (бетон қувурининг жўмраги ёнида туриб, қолип устидаги Алексей Герцовдан сўрайди): — Алик, бетон келди, очиб юбораверайми?

Алексей Герцов: — Тўхта, тўхта! Ҳали штирлар қўйилмапти-ку? Оббо! Эй, (тепада турган кран кабинасига қараб қичқирди) Гена, штир қани?

Геннадий Битюков (кабинадан бошини чиқариб, қўлини карнай қилганча, жавоб қилди): — Тайёр, ана, кўрмаяпсанми? Бошқарув пульти ишламай қолди, ҳозир олиб бораман.

Илёс Хайруллин (ҳаяжонланиб): — Юрага айт, тезроқ тузатсин, вақт кетаяпти-ку!

Исмоил Орипов: Мана, тузатдим. Қани бошладик...

Кран ҳаракатга келди. Қолиплар устида тўхтаган штирларни уч киши чаққонлик билан арматуралар орасига жойлади-да, бетон жўмраги ёнида турган Савченкога «очиб юбор» ишорасини қилишди. Қувурга уланган шланглардан катта босим билан суюқ бетон оқа бошлади.

...Қолиплар бетонга тўлиши билан кассетга иссиқ буғ пуркалди. Зум ўтмай, панель ҳалқаларига кран илгаклари уланди.

Ким Бан Хва: Кўраяпсизми, (бизга қаради у), кран илгаги панел ҳалқасидан қандай тез чиқаяпти. Илгакни ҳам, ҳалқани ҳам улар ўзлари ясашган. Бригаданинг

РЕПОРТАЖ

деярли ҳар бир аъзоси рационализатор. Панел ўртасида электр сими ўтказиш учун ғовак ҳосил қилиш мақсадида қўйилган штирлар, яъни металл қувурларни ҳам улар янгича усул билан чиқаришяпти, жўнгина ва тез олишга эришиляпти. Биргина шу янгиликнинг ўзидан йилига қарийб 19 минг сўм тежаб қолинмоқда.

Бу ерда ҳар бир киши 4 тадан касб эгаси — кранчи, арматурачи, йиғувчи ва кассет қурилмасининг оператори бўлиб ишлай олади. Бу эса бригадага икки кассет машинаси ўрнига уч кассет машинасини ишлатиш имконини беряпти. Мана, ҳозир улар тушликка чиқишади. (У соатига қараб қўйди). Яхшиси, қолган гапни ўзлари билан гаплашамиз.

Биз рози бўлдик.

Иш тугади. Бетон ва буғ қувурларининг жўмраклари илинди. Кран ҳаракатдан тўхтади. Кассет машинаси тинди. Бригада аъзолари коржомаларини ечиб, пастга тушдилар. Салом-алик бўлди.

Ким Бан Хва (таништирди): — Газетадан «беш йиллик гвардиячилари»нгиз қани, ёзамиз деб келишибди.

Исмоил Орипов: Ошириб юбордингиз (хижолатланди). Биздақалар комбинатда кўп, қолаверса бошқалардан унчалик ортиқ иш қилганимиз ҳам йўқ. Оддий ишчилик бурчимизни бажаряпмиз...

Юрий Мокров: Қўйсанг-чи, Исмоил (гапга аралашди), камтарлик ҳам эви билан-да, бригадир бўлиб ютуғимизни айтишдан сен уялсанг...

Алексей Герцов: — бизга йўл бўлсин (қўшимча қилди).

Гурр этиб кўтарилган кулги сабаб бўлди-ю, суҳбатимиз «олов» олди.

Орипов: Ютуқларимиз бор, албатта. Бригадамизда беш миллат — рус, украин, белорус, татар ва ўзбек йигитлари бор. Беш йиллик планимизни август ойидаёқ бажардик. Ҳозир 1976 йилнинг февраль ойи ҳисобига ишлаяпмиз. Юбилей шарафига беш йиллик охиригача яна 14 та 48 квартирали уй қуриш учун етадиган миқдорда қўшимча маҳсулот тайёрлаш юзасидан зиммамизга янги мажбурият олдик. Бунинг учун ҳозир ҳар куни 42 ўрнига 56-60 тадан, баъзан 70 тагача йиғма темир-бетон конструкциялари — панеллар тайёрлаяпмиз. Ички резервлардан фойдаланишга алоҳида аҳамият бераётирмиз. Масалан, бетоннинг тезроқ ушланиб қолиши ва қотиши учун унга химиявий моддалар қўшишни биринчи бўлиб ўзлаштирдик.

Шунингдек, кассеталарни ажратиб олишда ишлатиладиган йўғон тросс одатда боғлаб қўйиларди. Бу эса биринчидан, техника хавфсизлиги жиҳатидан ноқулай бўлиб, иккинчидан кўп вақтни оларди. Биз тросс ичига резбали темир ўрнатдик. Энди у осонгина ва тез бураб қўйилади. Виктор Савченконинг бу таклифи бир кунда икки-уч соатни тежаш имконини бераяпти.

Виктор Савченко: Қаранг, яна камтарлик қилаяпти у. (Унинг гапини бўлди). Ўзининг ҳам ихтироси бор, айтмаяпти. Панелга электр разеткалари учун қўйиладиган тешикчаларга илгари пластмассадан ясалган ҳалқалар қўярдик. Аммо улар ё тушиб қоларди, ё синиб кетарди. Бунинг устига разеткаларни маҳкам ушламасди ҳам. Исмоилнинг таклифи билан ҳалқа ўрнига темир резбалар қўймоқдамиз. Резба маҳкам туради, разеткани ҳам мустаҳкам тутади. Иқтисодий тежами кўп. Пластмасса ҳалқалар 6 тийин, темир резбалар эса 1-1,5 тийинга тушади. Ана шу тийинлардан бир йилда 18,5 минг сўм тежаларкан.

Бизга энди ҳаммаси аён эди. Исмоил Орипов бригадаси Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин тўйига қандай меҳнат туҳфалари тайёрлаётгани, пландан ташқари операцияларни бажариш учун зарур соат ва минутларни қандай қилиб тежаётгани, қай йўл билан вақтдан ўзаётгани равшан эди.

Шунинг учун ҳам биз уларни юқорида вақт чавандозлари дедик. Одатда чавандозлар бир-бирига рақиб бўлишади. Лекин бизнинг чавандозларнинг нияти битта: **«Ҳар бир совет кишиси коммунистик қурилишнинг олдинги сафида бўлсин!»** Шу ниятда ғайрат билан меҳнат қилади, илғор иш усулларини таклиф этади, қолоқлар ёнига ўтиб ишлайди, социалистик мусобақада ортда қолмасликка даъват этади, кўмак беради. Бизнинг чавандозлар — ана шундай!

Н. САЪДУЛЛАЕВ.

Мухбиримиз бонг уради

ҚОЛОҚЛИККА САБАБ НИМА?

Жиззахда ҳар кеча-кундузда 240 тонна ун ва 200 тонна аралаш озуқа ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган улкан ун комбинатининг ишга туширилганига 5 йилдан ошди. Лекин корхонада лойиҳа қуввати даражасига ҳалигача етиб олингани йўқ. Бу минглаб тонна ун ва аралаш озуқа мўлжалланганидан кам ишлаб чиқариляпти, демакдир.

Хўш, бунга сабаб нима? Комбинат қурилишини олиб борган «Спецэлеватормельстрой» трестига қарашли 2- қурилиш поезди лойиҳадаги кўпгина ишларни чала бажаргани ишга тўғаноқ бўлмоқда. Жумладан, бу ерда 54 минг тонна дон сақлайдиган элеватор билан озуқа тайёрлаш цехига хомашё етказиб берувчи транспортёр ҳалигача қуриб битказилмаган. Бу йил корхона ремонт ва реконструкция ишлари учун белгиланганидан 45 кун ортиқ бекор турди. Шу муддат ичида хомашёнинг ўз вақтида бўшатилишига эришилмагани учун темир йўл станциясига салкам 30 минг сўм жарима тўланди. Бу, фақат апрель ойида 584 вагон ўз вақтида бўшатилмагани учун тўлангани. Кейинги олти ойда тўланган жариманинг ҳаммаси салкам 40 минг сўмни ташкил этади.

Шуни айтиш керакки, фақат ишчи кучининг камлиги ва ускуналарнинг бекор туриб қолаётганиги катта жарима тўланишига сабаб бўлаётгани йўқ. Балки республика Тайёрлов министрлигига қарашли ун комбинатларининг бу ерга кетма-кет нарядсиз хомашё жўнатаётганлиги асосий сабабдир. Март ва апрель ойларида Қўқон, Навоий ун комбинатлари ҳамда Олмалиқдаги оҳактош комбинати томонидан ўнлаб вагон нарядсиз маҳсулот жўнатилди.

Комбинатнинг аралаш озуқа цехига кирган киши оҳак унининг уюлиб ётганини кўради. Шунга қарамай Олмалиқ оҳактош комбинати томонидан ҳамон кетма-кет хомашё юборилаяпти. Қўқон ун комбинати эса бир ой ичида 16 вагон ғаллани ҳеч қандай сўров-истовсиз Жиззах ун комбинатига юборган. Шуниси ачинарлики, бу ғалланинг асосий қисмига мита тушиб кетиб, сифати бузилган. Наҳотки, республика Тайёрлов министрлигига қарашли корхоналарга ўз айбларини шу йўл билан беркитиш учун имконият яратиб берилган бўлса! Ахир жарима тўлашнинг ҳам чеки бўлиши керак-ку!

Бу ўринда Жиззах ун комбинати маъмурияти «оппоқ» эмас. Корхонада меҳнат интизоми намунали йўлга қўйилган деб бўлмайди. Кўпинча тунги сменаларда келган юклар вақтида тушириб олинмайди. Корхонадаги бу аҳволнинг олди олиниши керак.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚАРДОШ ВЕНГРИЯ ВАКИЛЛАРИ ЛЕНИНГРАДДА

ЛЕНИНГРАД, 28 сентябрь. **(ТАСС махсус мухбирлари).** Венгрия партия-ҳукумат делегациясини ленинградликлар қардошларча, самимий кутиб олмоқдалар. Бугун Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Я. Кадар, ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари — ВХР Министрлар Советининг Раиси Е. Фок, ВСИП Марказий Комитетининг секретари К. Немет, «Таршадалми семле» журналининг бош редактори В. Бенке ва венгриялик бошқа ўртоқлар шаҳар билан, унинг тарихий ёдгорликлари билан танишишни давом эттирдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, делегациянинг Ленинградга қилган сафарида унга ҳамроҳлик қилаётган Совет Иттифоқилик ўртоқлар, шаҳар партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари венгриялик дўстлар билан бирга бўлдилар.

Делегация В. И. Ленин 1917 йилда контрреволюцион муваққат ҳукумат айғоқчиларидан яширинган Разливда бўлди. «Чайла» ёдгорлик музейини кўздан кечирди, музей павильонининг кўргазмалари билан танишди. Ҳурматли меҳмонлар дафтарига Янош Кадар ВХР партия-ҳукумат делегациясининг таассуротини ёзиб қолдирди.

Меҳмонлар шаҳар мудофаасининг Сестра дарёси соҳилидаги собиқ марраларини бориб кўрдилар. Улар шу ерда, Приморье тош йўлининг 38-километрида эсдалик комплексини кўзда кечирдилар. Бу — иккинчи жаҳон урушида Ленинграднинг қаҳрамон ҳимоячилари шарафига ўрнатилган 200 километрлик яшил шуҳрат белбоғидаги ёдгорликларнинг биридир.

Қардош мамлакат вакиллари ва уларнинг ҳамроҳлари «Аврора» крейсерини зиёрат қилдилар. Кема мачтасида ВХР давлат байроғи кўтарилди. Крейсер экипажи, унинг ветеранлари меҳмонларни самимий табрикладилар. Делегация аъзолари кема музейини, 1917 йил октябрида тарихий ўқ отилган тўпни кўздан кечирдилар.

Венгриялик дўстлар революция кемасини зиёрат қилганликларидан кейин эсдалик учун аврорачилар билан бирга суратга тушдилар. Ҳурматли меҳмонлар дафтарига ўз таассуротларини ёзиб қўйдилар.

Венгрия Халқ Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси аъзолари Эрмитажнинг расмлар коллекциясини кўздан кечирдилар. Жуда кўп экспонатлар орасида таниқли венгер мўйқалам соҳибларидан Кишфалуди Штробль, Франк, Уитц Мохачи қардош мамлакатнинг бошқа рассомлари ва ҳайкалтарошларининг асарлари ҳам бор эди.

Меҳмонлар Эрмитаж залларида очилган «Тутанхамон мақбараси хазинаси» кўргазмасида бўлдилар.

Кечқурун делегация С. М. Киров номидаги опера ва балет академик театрининг «Оқ қуш кўли» спектаклини томоша қилди. ВХР, СССР ва РСФСР давлат байроқлари билан безатилган ложада М. А. Суслов, Г. В. Романов, сафарда делегацияга ҳамроҳлик қилиб юрган Совет Иттифоқилик расмий кишилар, КПСС Ленинград область ва шаҳар комитетларининг секретарлари ўртоқ Янош Кадар ва Венгрия партия-ҳукумат делегациясининг бошқа аъзолари билан бирга бўлдилар.

Спектакль бошланиши олдидан ВХР билан СССРнинг давлат гимнлари ижро этилди.

ВХР ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЛЕНИНГРАДДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

ЛЕНИНГРАД, 28 сентябрь (ТАСС мухбири). Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетнинг Биринчи секретари Янош Кадар бошчилигидаги ВХР партия-ҳукумат делегацияси бугун кечаси Ленинграддан Москвага жўнаб кетди.

ВХР партия-ҳукумат делегацияси билан Ленинградда меҳмон бўлган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий комитети Бош секретарининг ёрдамчиси К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. Н. Родионов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Венгрия Халқ Республикасидаги элчиси В. Я. Павлов, КПСС Марказий Комитети бўлими мудирининг ўринбосари Г. А. Киселев ҳам шу поездда жўнаб кетдилар.

ВХР, СССР, РСФСРнинг давлат байроқлари билан безатилган Москва вокзалида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Ленинград шаҳар Комитетининг биринчи секретари Б. И. Аристов, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Ленинград область Совети ижроия комитетининг раиси А. Н. Шибалов, КПСС Ленинград область ва шаҳар комитетларининг секретарлари делегацияни ва унга ҳамроҳ бўлган Совет Иттифоқилик ўртоқларни кузатиб қолдилар.

Ленинград меҳнаткашларининг кўпдан-кўп вакиллари меҳмонларни самимий кузатиб қолдилар.

«НОВОРОССИЙСК ЖАСОРАТИ» НОМЛИ ТЕЛЕВИЗИОН ФИЛЬМ

СССР Марказий телевидениеси «Новороссийск жасорати» номли янги рангли ҳужжатли телевизион фильмни кўрсатди. Бу фильмда қаҳрамон шаҳарга Ленин ордени ҳамда «Олтин юлдуз» медали топширилишига бағишланган тантаналар кўрсатилган.

Новороссийскликларга Ватаннинг юксак мукофотини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев топширди. Л. И. Брежнев Улуғ Ватан уруши йилларида Новороссийск учун олиб борилган жангларнинг актив иштирокчиси ва ташкилотчиси бўлган эди. Фильмда ўртоқ Л. И. Брежневни ўз полкдошлари. Новороссийск меҳнаткашлари ғоят самимий кутиб олганликлари, қаҳрамон шаҳардаги тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитети Бош секретари нутқ сўзлагани тавсирланган.

(ТАСС).

ВАТАНИГА БОРАЁТИБ

МХРП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, МХР Буюк Халқ Хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал Югославия Социалистик Федератив Республикасидан келаётиб, 28 сентябрда Москвага келди.

(ТАСС).

КАСБИМИЗНИ ШАРАФЛАЙМИЗ

САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ НУРОТА РАЙОН ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ ҚИШЛОВНИ УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ЎТКАЗИШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАГАН ТАДБИРЛАРИ

Районимиз чорвадорлари 1974 йилда чорва молларининг ҳамма турини туёқ сони ҳисобига кўпайтириш планларини ошириб бажардилар. Фақат қўйлар сонигина ўтган йилдагидан 45 минг бош оширилди. Совхозларимизнинг ҳаммаси ҳам шундай яхши кўрсаткичга эришди.

Маҳсулот тайёрлашда кескин ўзгариш қилинди. Шу кунгача 2400 тонна гўшт тайёрланди. Бу — ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 410 тонна кўп. Сут тайёрлаш ўтган йилдагига қараганда 35 процент, тухум 37,5 процент ошириб адо этилди. Йиллик маҳсулот етиштириш планларини барча турлар бўйича 15 октябрь кунига бажарамиз. Бу — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейига тортиғимиз бўлади.

Қоракўл тери ва жун район хўжаликлари экономикасида асосий ўрин тутади. Йил оғир келишига қарамай, қоракўлчиларимизнинг фидокорона меҳнати туфайли яхши кўрсаткичларга эришдик. Давлатга пландаги 160 минг 600 дона ўрнига 161,6 минг дона юқори сифатли қоракўл тери етказиб бердик.

Юбилей йилининг фазилати шундаки, ҳам қоракўл тери тайёрлаш плани бажарилди, ҳам ўстиришга ҳар қачонгидан кўп қўзи қолдирилди. Ҳозир районимиз хўжаликлари 361 минг бошдан кўп қоракўл қўй, 12 минг бош қорамол, кўплаб йилқи, туя, паррандаларга эга. Ўстиришга 150 минг бош қўзи қолдирилди, унинг асосий қисми урғочи қўзилардир. Йиллик жун тайёрлаш планини ҳам сўзсиз бажарамиз. Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, сабзавот, полиз маҳсулотлари, мева тайёрлаш топшириқлари ҳам тўла адо этилди.

Юбилей йилида Нурота района меҳнат аҳли фидоийлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилди, кўп қийинчиликларни енгди, ишга масъулиятни сезган ҳолда муносабатда бўлди. коммунистлар, комсомоллар ҳамма соҳада авангардлик ролини ўйнадилар. Йил бошидан бошлабоқ чорва қишловига пухта тараддуд кўриш ҳаммамизнинг диққат марказимизда бўлди. Ёғингарчиликнинг кам бўлиши, .сув танқислигининг юз бериши чорвадорларимизни ҳам анча ташвишга солиб қўйди. Лекин ҳар қандай шароитда ҳам белгиланган дағал хашак тайёрлаш планини бажаришни қонун қилиб қўйдик.

Бугунги кунга дағал хашак тайёрлаш борасида аҳвол қандай? Социалистик мажбуриятимизда 100 минг тонна хашак тайёрлаймиз деганмиз. Аммо бошоқли экинларнинг яхши усмагани оқибатида сомон кам бўлди, ўтлоқ яйловларнинг унумдорлиги кутилганча бўлмади. Биз бу гапларни жамғарилган дағал хашакдан тежаб-тергаб фойдаланиш тақозо этилаётганини назарда тутиб тилга оляпмиз.

Шу кунга қадар 62 минг тонна дағал хашак тайёрлаб, қишлов жойларига келтириб қўйдик. Ўтган йилги хашакдан 20 минг тоннаси ортиб қолган эди. Уни ҳам кўздан кечириб, келаётган қишлов учун шайладик. Шу кунларда ҳамма хўжаликларимиздаги ем-хашак тайёрлаш бригадаларининг аъзолари хашак ўримини тезкорлик билан давом эттирмоқдалар. Ҳисоб-китобларга қараганда, қишлов бошлангунча яна 10 минг тонна дағал хашак жамғарилади. Бу йил маккажўхоридан юқори ҳосил етиштирдик, гектаридан 80 центнердан дон ва кўплаб кўкпоя олдик. Донни давлатга топшириб, кўкпояни қишлов жойларига келтириб майдалаяпмиз. Бошқа резервларни ҳам қидириб топиб, ишга туширяпмиз. Шундай қилиб, ҳар бош чорва моли учун 210-220 килограмм дағал хашак тайёрлаш билан қишловга кирамиз.

Юбилей йилида озуқа базасини мустаҳкамлаш борасида яна бир қатор тадбирларни амалга оширмоқдамиз. Жумладан, 4170 тонна сенаж, пландаги 3315 тонна ўрнига 5181 тонна силос бостириб қўйдик. Шундай қилиб, йиллик планлар ошириб адо этилди. Қиш фаслида дағал хашакни майин хашак ва концентрат билан аралаштириб чорва молларига едирамиз. Шу мақсадда ҳозиргача 70 процент хашакни майдалаб қўйдик, бу ишни қизғин давом эттирмоқдамиз. Ҳар йили давлатдан кўплаб концентрат харид қилар эдик, бу йил ундай қилмаймиз, давлат омборига кўз тикиб ўтирмаймиз, ички резервлардан фойдаланамиз.

Ўтлоқ яйловларимизни кўздан кечириб чиқдик, отарларга яқин яйловлардан қиш фаслида хаво илиқ келган кезларда фойдаланишни планлаштирдик. Изень ва бошқа ўтлар экилган яйловларни ҳам шу мақсад учун асрамоқдамиз. Мавжуд қўйхоналар, молхоналар, йилқихоналар, паррандахоналар ремонтини узоғи билан 15 кунда тугаллаймиз, суғориш шохобчаларини тўла тартибга келтирамиз. Янги молхоналар, қўйхоналар, бузоқхоналар, паррандахоналар қурилишини меъёрига етказмоқдамиз. Бу ишларни ҳам юбилей кунигача қўлдан чиқарамиз.

Районимизда партия, совет, комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, жамоатчилик вакилларидан тузилган махсус комиссиялар қизғин иш олиб бормоқда. Улар ҳар бир хўжалик, ферма, отарнинг қишловга тараддудини синчиклаб текширяпти, аниқланган камчиликлар район партия комитетининг бюроси, район ижроия комитетининг мажлисида муҳокама қилиниб, тегишли чоралар кўриляпти. Чорвадорларнинг оила аъзолари ҳақида ҳам ғамхўрлик қилиняпти. Қишловни ҳар жиҳатдан пухта ҳозирлик билан кутиб олиш, чиқим йўлларини бутунлай беркитиб ташлаш районимиз чорвадорларининг жонажон ишига айланди.

«Ғозғон», Ленин номли, Эргаш Жуманбулбул ўғли номли, «Нурота» ва «Қизилча» совхозларида қишловга тайёргарлик ишлари муваффақиятли тугалланаётганини мамнунлик билан таъкидлаймиз. Бу илғор хўжаликларнинг чорвадорлари чорва биноларини ремонт қилдилар, жамғарилган хашакни майдалаяптилар, беда унидан тортиб, тузгача бўлган энг зарур маҳсулотларни қишлов жойларига келтириб қўйдилар. Қайси отарнинг чўпони қишловни қаерда ўтказиши, сувни қайси қудуқдан олиши, ҳар куни қанча ем-хашак сарфлаши, отарга кимлар қандай ёрдам кўрсатишини ҳозирданоқ яхши биладилар. Ҳамма коммунист — активлар отарларга бириктиб чиқилди.

Чўпон-чўлиқлар, молбоқарлар, йилқибоқарлар, туякашлар, паррандабоқарлар ўртасида социалистик мусобақа ташкил қилинди. Уларнинг ишига қишлов охирида якун ясалиб, меҳнатларига яраша рағбатлантирилади. Бош чўпонлардан Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Норбой Эргашев, Абдуназар Умаров, ташаббускор бош чўпон Ленин ордени кавалери Файзихон Кўнусов, донгдор бош чўпонлардан Сирож Усаров, Бобомирза Сафаров, Марди Тўймуродов, Мамадиёр Шосимов, Ғаффор Файзамов, Ҳаким Тошевлар қиш фаслида бирор бош қўй ёки қўзини чиқимга бермаслик мажбуриятини олдилар. Уларнинг ташаббусини ҳамманинг мулкига айлантирамиз.

Яқинда ҳамма хўжаликлардаги чорва молларни қуриқдан ўтказдик. Юқори ва ўртача семизликдаги чорва моллар парваришини кучайтириш билан бирга, ўртадан паст семизликдаги оз миқдордаги чорва молларни қўшимча озуқа билан боқишни лозим топдик. Мақсадимиз шуки, қишловни ҳамма турдаги чорва молларнинг яхши семизлигини таъминлаган ҳолда кутиб оламиз ва беталофат олиб чиқамиз.

Саноқли кунлардан кейин қочириш мавсуми бошланади. Бу муҳим ишни ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказамиз, бирор бош урғочи чорва молининг қисир қолишига йўл қўймаймиз, сунъий препаратлардан оқилона фойдаланамиз. Қишлов бошлангунча ва қишлов даврида бўғоз чорва моллари парваришига алоҳида аҳамият берамиз. Ҳозир зоотехниклар, ветеринария врачлари, фельдшерларимиз урчитиш мавсумига тараддуд ишларини тугалладилар.

Отарлар билан отарлар, фермалар билан фермалар, хўжаликлар билан хўжаликлар ўртасида мустаҳкам алоқа ўрнатиш қишловни яхши ўтказишнинг муҳим шартларидан биридир. Шуни ҳисобга олиб, йўл-кўприкларни тартибга келтириб қўйдик, алоқа воситалари мунтазам ишлайдиган қилинди, транспорт воситалари ҳам шайланди.

Чорва қишлови ҳаммамиз учун катта синов эканлигини яхши биламиз. Ҳар қанча ем-хашак тўпланганда ҳам озгина бепарволикка йўл қўйилса, қилинган меҳнат бекорга кетади. Шуни ҳисобга олиб, бошланғич партия ташкилотлари чорва ходимлари, хусусан коммунистларнинг ташкилотчилик роли ва масъулиятини кучайтирмоқдалар, илғорларнинг иш услуби, ўтган йилларнинг бой тажрибасини кенг кўламда оммалаштирмоқдалар. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, районимизда чорва қишловига тараддуднинг бориши билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Самарқанд область партия комитети мунтазам шуғулланмоқда, амалий ёрдамлар бермоқда. Бундай ғамхўрликка конкрет иш билан жавоб беришни муқаддас бурчимиз деб биламиз.

Юбилей йилида бутун куч-ғайратимизни, ақл-заковатимизни ишга солиб, қишловга тайёргарлик ишларини тез кунларда тўла тугаллаймиз, қишловни бехато ўтказамиз, чиқимга йўл қўймаймиз, келаси йили совлиқлардан янада кўпроқ эгиз қўзи, сигирлардан кўп бузоқ ва сут олиниши, гўштга топшириладиган қорамоллар ва қўйларнинг юқори семизликда бўлишини таъминлаймиз.

Район чорвадорларининг топшириғига мувофиқ:

А. ТИЛЛАЕВ,
Нурота район партия комитетининг биринчи секретари.

С. ОРТИҚОВ,
меҳнаткашлар депутатлари район совети ижроия комитетининг раиси.

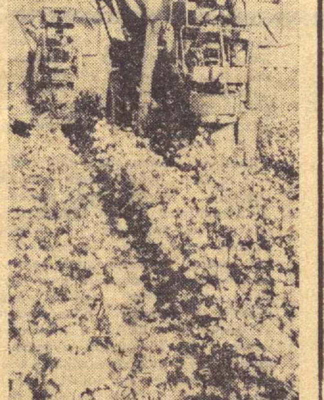

Дўстлик райони хўжаликларида машина терими кун сайин авж олдирилмоқда. Илғор механизаторлар ғанимат кунларнинг ҳар дақиқасидан унумли фойдаланиб, «оқ олтин» хирмонига қут-барака киритмоқдалар. Фотомухбиримиз А. Тўраевнинг тасвирида шу райондаги Ғафур Ғулом номли совхознинг илғор механизатори Турсунқул Ҳолматов акс эттирилган. У ҳар куни 10-12 тоннадан пахта теряпти. Мавсумда 500 тонна пахта териш учун курашаяпти. Пастда машинада пахта териш.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР · ХАБАРЛАР · ВОҚЕАЛАР

НЬЮ-ЙОРКДАГИ УЧРАШУВЛАР

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико бу ерда Италия президенти Ж. Леоне билан учрашди. Ж. Леоне расмий визит билан АҚШда турибди ва БМТ Бош Ассамблеясининг XXIX сессияси иши муносабати билан Нью-Йоркка келган.

А. А. Громико Италия ташқи ишлар министри А. Моро билан ҳам учрашди.

Маслаҳатлар тўғрисидаги Совет — Италия протоколи доирасида министрлар СССР билан Италия ўртасидаги икки томонлама муносабатларни янада ривожлантириш масалалари юзасидан, бир қанча халқаро проблемалар юзасидан, шу жумладан Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш иши, шунингдек Кипрдаги вазиятга оид масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар.

А. А. Громико Югославия Социалистик Федератив Республикаси ташқи ишлар иттифоқ секретари М. Миничи қабул қилди.

Самимий, ўртоқлик вазиятида ўтган суҳбат чоғида баъзи бир халқаро проблемалар, шу жумладан Кипрдаги вазиятга оид ва Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш ишига доир масалалар юзасидан фикрлашиб олинди.

А. А. Громико Австрия ташқи ишлар министри Э. Биелка-Карлтрой билан учрашди.

Суҳбат чоғида Совет — Австрия муносабатлари проблемалари юзасидан ва Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг бориши тўғрисида фикрлашиб олинди. Министрлар БМТ Бош Ассамблеясининг XXIX сессияси ишига доир баъзи бир масалаларни ҳам муҳокама қилдилар.

А. А. Громико Бельгия ташқи ишлар министри Р. Ван Элсландни кабул қилди.

Учрашув чоғида министрлар ҳар икки томонни қизиқтирувчи халқаро масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар. Суҳбатда Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш ишига тегишинча эътибор берилди.

А. А. Громико Бангладеш Республикаси ташқи ишлар министри К. Ҳусайнни ҳам қабул қилди.

А. А. Громико Бангладеш Республикаси Бирлашган Миллатлар Ташкилоти аъзолигига қабул қилинганлиги билан Бангладеш ташқи ишлар министрини қутлади. Министрлар Совет — Бангладеш муносабатлари масаласи юзасидан, шунингдек, баъзи бир халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олдилар.

Учрашув дўстона вазиятда ўтди.

ДЎСТОНА ВИЗИТ БИЛАН

ВАРШАВА, 30 сентябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Польша Халқ Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан кеча расмий визит билан Варшавага келди.

СССР ва ПХРнинг давлат байроқлари билан безатилган Варшава аэродромида А. А. Громикони Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР ташқи ишлар министри С. Ольшовский, ПБИП Марказий Комитети секретариати аъзоси, ПБИП Марказий Комитети халқаро бўлимининг мудири Р. Фрелек, ПБИП Марказий Комитети секретариати идорасининг мудири Е. Ватчук ПБИП Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг биринчи ўринбосари Г. Жебровский, ПХР ташқи ишлар министрининг ўринбосарлари, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида СССРнинг ПХРдаги элчиси С. А. Пилотович ва элчихонанинг ходимлари бор эди.

(ТАСС).

ПОКИСТОНДА ЎЗБЕКИСТОН ВИСТАВКАСИ

ИСЛОМОБОД, 30 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган фотовиставка очилди. Совет Иттифоқининг ана шу республикаси аҳолисининг фидокорона меҳнатини, уларнинг дам олиши ва кундалик ишларини тасвирловчи ўзбек фотожурналистларининг суратлар галереяси Покистонликларни ғоят қизиқтирмоқда.

Покистоннинг турли шаҳарларида Ўзбекистоннинг ҳаётидаги муҳим санага бағишланиб тантанали кечалар ўтказилмоқда.

СССРГА БАҒИШЛАНАДИ

НАЙРОБИ. Кения пойтахтидаги марказий виставка залларидан бири — Ватагу галереясида «Совет Иттифоқи — мамлакат ва кишилар» деган фотовиставка очилди. Фотовиставкага совет халқининг турмуши ҳақида, СССРнинг экономика ва маданият соҳасида эришган муваффақиятлари тўғрисида ҳикоя қилувчи юзга яқин асар қўйилган.

Виставкани очиш маросимида ижодий зиёлиларнинг ҳамда пойтахт жамоатчилигининг кўплаб вакиллари иштирок этди.

(ТАСС).

ХАЛҚАРО ОБЗОР

БИРИНЧИ ГАЛДАГИ ВАЗИФАЛАР

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев яқиндагина «Тинчликни истасанг, тинчлик сиёсатини ўтказ, бу сиёсат учун кураш!» деб таъкидлаган эди. Бу шиор мамлакатимизнинг ташқи сиёсий йўлини аниқ белгилаб беради. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг Нью-Йоркда давом этаётган XXIX сессиясида Совет Иттифоқининг тутган позицияси буни яна бир марта исбот қилди.

Бош Ассамблея сессиясида умумий сиёсий мунозара вақтида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг нутқида кўтарилган муҳим ва актуал проблемалар жаҳон жамоатчилигида катта қизиқиш туғдирди. Совет Иттифоқининг янги ташаббуси — атроф теваракдаги муҳитдан ҳарбий мақсадларда фойдаланишни қонунга хилоф деб ҳисоблаган халқаро конвенция тузиш тўғрисидаги таклиф ҳамманинг зўр эътиборини ўзига жалб этди. Инсоннинг табиатга ва ер куррасининг иқлимига таъсир қилишига имконият яратиб берадиган энг янги илмий кашфиётлардан тинчлик, бунёдкорлик мақсадлари учунгина эмас, бунга тамомила зид бўлган ҳарбий, вайронгарчилик мақсадлари учун ҳам фойдаланиш мумкин эканлиги бу масалани ўртага қўйиш заруратини туғдирди. Шундай конвенция тузилган тақдирда, бу бир томондан, уруш олиб боришнинг янги воситалари ишлаб чиқарилишига йўл қўймаслик, иккинчи томондан, атроф теваракдаги муҳитни муҳофаза қилишдан иборат муҳим инсоний вазифани ҳал этишга ёрдам бериши мумкин. Бу вазифаларнинг ҳар иккиси ҳам барча халқларнинг туб манфаатларига мос бўлиб тушади.

Совет Иттифоқи биринчи галдаги вазифаларга сессия қатнашчиларининг эътиборини жалб этди. Тинчликни мустаҳкамлашга интилаётган давлатларнинг куч-ғайрати шу вазифаларни ҳал этишга қаратилиши лозим. Кипр масаласини ҳал этишга амалий равишда киришиш, бу мамлакатнинг халқларига нисбатан қилинаётган жабр-зулмни тўхтатиш, Кипр давлатининг суверенитети, мустақиллиги ва территориал бутунлигига риоя қилинишини таъминлаш зарур. НАТОнинг Кипр проблемасини ўзининг тор доирасида ҳал этиш йўлидаги уринишлари бу проблемани боши берк кўчага киритиб қўйди. Бинобарин, Кипр проблемаси юзасидан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти доирасида кўп мамлакатларнинг иштироки билан халқаро конференция чақириш зарур бўлиб қолди.

Яқин Шарқдаги вазиятнинг кескинлашганлиги бу районда ҳаққоний ва мустаҳкам тинчлик ўрнатиш мақсадида Женева сулҳ конференциясининг ишини дарҳол давом эттириш заруратини туғдирди. Фаластин араб халқининг вакиллари ҳам бу конференцияда тўла ҳуқуқ билан иштирок қилишлари лозим.

Совет Иттифоқининг фикрича, қитъанинг келажакда тинч яшашини таъминлайдиган қарорларни олий даражада қабул қилишга эришиш йўли билан Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашни қисқа вақт ичида тугаллаш вазифаси Европа сиёсий ҳаётининг энг муҳим вазифасидир. Кенгашнинг ҳамма қатнашчилари зарур сиёсий ирода билан, реалистик тарзда иш кўрадиган бўлсалар, бунга эришиш мумкин.

ДИКТАТОР ЯККАЛАНИБ ҚОЛМОҚДА

«Нью-Йорк таймс» газетаси яқинда бундай деб ёзган эди: «Президент Тхиеу ҳокимиятининг путури кетди. Париж битимлари имзолангандан кейин ўтган бир ярим йиллик давр Жанубий Вьетнамнинг сиёсий майдондаги мавқеига путур етказди. Кейинги вақтлардаги воқеалар Сайгондаги диктаторлик режимининг аҳволи қақшаб қолганлигини исбот қилади. Кўп кишилар Жанубий Вьетнамдаги бошқа бир диктатор Нго Динь Дьем 1963 йил ноябрида қандай мушкул аҳволга тушиб қолган бўлса, халққа душман бўлган Нгуен Ван Тхиеу режими ҳам шундай тангликка яқинлашиб қолди, деб гапирмоқдалар.

Дарҳақиқат, Сайгон назорат қилиб турган зонада ички сиёсий вазият ғоят кескин тус олмоқда. Тхиеунинг айби билан давом этаётган қонли уруш экономикани вайрон қилди, инфляцияни мисли кўрилмаган даражада кучайтириб юборди. Ҳаддан ташқари сотқинлик, ваҳшиёна репрессиялар мамлакат аҳолисининг турли табақалари учун тоқат қилиб бўлмайдиган оғир шароитни вужудга келтирди. Ҳамма жойда бу режимдан норозилик кучайиб бораётганлиги ҳукуматга қарши кучли ҳаракат тусини олмоқда. Бу ҳаракатда бир вақт ичида ўн ва юз мингларча кишилар қатнашмоқда. Сайгонда ва Жанубий Вьетнамнинг бошқа йирик шаҳарларида режимга қарши эканлигини дангал айтишдан қўрқмаётган ва диктаторнинг истеъфо беришини, ҳатто унинг суд жавобгарлигига тортилишини талаб қилаётган ташкилотлар бирин-кетин вужудга келмоқда.

Жанубий Вьетнамнинг катталиги жиҳатидан иккинчи ўринда турган Хюэ шаҳрида сентябрь ойида уч марта оммавий намойиш бўлди. Бу намойишларни «Сотқинликка қарши, миллий нажот ва тинчлик учун курашувчи халқ ҳаракати» ташкилоти уюштирди. Бу ҳаракат қатнашчилари Тхиеунинг жиноятларини фош қилиб ташладилар ва «президент»нинг ишини судда кўришни талаб этдилар. Сентябрь ойининг ўрталарида буддистлар томонидан тузилган «Миллий ярашиш кучи» ташкилоти қон тўкишни дарҳол тўхтатишга, Вьетнам ҳақидаги Париж битимларини пухта бажаришга, мамлакатда диктатурани тугатиб, демократик эркинликларни тиклашга даъват этди. Кейинги вақтларда Жанубий Вьетнамда тузилган бошқа бир қанча ташкилотлар ҳам Тхиеу режимини қаттиқ қораладилар.

Тхиеу режимининг ўзига қарши чиқаётган янги сиёсий ташкилотларнинг талабларини террор ва репрессиялар ёрдамида барбод этиш йўлидаги уринишлари натижа бермаётир. Аксинча, ана шу режим тобора кўпроқ яккаланиб қолмоқда. Сайгон зонасида Пентагоннинг ёрдамига таянган Тхиеу режимининг қаттиқ қаршилик кўрсатаётганлиги Жанубий Вьетнамдаги қонли урушга абадий чек қўйишга тўсқинлик қилмоқда деган хулосани чиқарган кишилар сони ортиб бораяпти.

АРГЕНТИНАДА ВАЗИЯТ КЕСКИНЛАШДИ

Аргентина — Жанубий Америкадаги энг йирик мамлакатларнинг бири. Кейинги вақтларда бу мамлакатдаги ички сиёсий вазият кескинлашди. Ўта кетган ўнг кучлар ҳукумат томонидан амалга оширилаётган прогрессив ислоҳот йўлига ошкора ҳужум қилмоқдалар. Помешчик олигархияси ва йирик буржуазия бу йўлга қарши чиқмоқда. Ички реакция кучлари чет эл монополиялари ва АҚШ Марказий разведка бошқармаси билан иттифоқ бўлиб ҳаракат қилмоқдалар. «Мамлакат, — деб ёзади Аргентина коммунистларининг «Нуэстра палабра» газетаси, кескин ва хатарли даврни бошидан кечирмоқда».

Реакция мудҳиш жиноятларни қилмоқда — сиёсий арбоблар ва жамоат арбоблари ўлдирилмоқда, диверсия уюштирилмоқда ва бомбалар портлатилмоқда. Мамлакатда ўтган ҳафтанинг бир суткасидагина юзга яқин бомба портлатилди. Бир ярим ой ичида сиёсий важ билан 75 киши ўлдирилди.

Йирик саноатчилар ва савдогарлар аҳолини турли моллар билан таъминлашга ҳалақит бермоқдалар, экономикани издан чиқаришга интилмоқдалар. Реакциянинг кузатган мақсади — мамлакатда Чили нусхасида давлат тўнтариши ясаш учун замин тайёрлашдан иборат.

Аргентина халқининг кўпчилиги ҳокимият тепасида турган, перончиларнинг хустисиалист озодлик фронти партиясини президент сайлови вақтида қўллаб-қувватлаган эди. Бу партия барча сиёсий партиялар ва ташкилотларнинг, шу жумладан, Компартиянинг очиқ шароитда ишлашига рухсат берганлиги реакцион кучларнинг норозилигига сабаб бўлди. Ўнглар ҳукуматнинг нефть ва нефть маҳсулотларини сотувчи, тақсимловчи барча савдо шохобчаларини национализация қилиш тўғрисида яқинда қабул қилинган қарорига кескин суратда қарши чиқдилар. Латифундиячилар ҳукуматнинг ер ислоҳоти ўтказиш тўғрисидаги қонун лойиҳасидан норози бўлдилар. Аргентинанинг барча мамлакатлар билан, шу жумладан социалистик мамлакатлар билан алоқаларни кенгайтириш ва мустаҳкамлашга қаратилган мустақил ташқи сиёсий йўли ҳам реакциянинг жиғига тегмоқда.

Мамлакатда ўнглар ўз хуружларини кучайтирганлигига қарамай, уларнинг ҳужумига қарши кураша оладиган кучлар етарли миқдорда бор. Энг йирик сиёсий партияларнинг ҳаммаси террорни қоралади ва ҳукуматни қўллаб-қувватлади. Кенг халқ оммаси ҳукумат томонидан амалга оширилаётган ислоҳотларни маъқулламоқда.

И. ЛАПИЦКИЙ,
А. БИРЮКОВ,
М. АРТЮШЕНКОВ.
(ТАСС).

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йил

ЯНГИ ШАҲАРЛАР

ҚУВА

Қува Фарғона областидаги энг қадимий қишлоқлардан бири эди. У 1939 йилдан, яъни Қува райони ташкил этилгандан буён шу районнинг маъмурий марказидир.

Сўнгги йилларда Қувада бир қанча саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотлари ишга туширилди. Шу туфайли қишлоқ ривожланиб, ободонлашиб, шаҳарга айланди.

Қуванинг яқинида темир йўл станцияси жойлашган бўлиб, оралиғи уч километрдир. Бу ердаги Федченко посёлкаси ўсиб, ривожланиб, район маркази билан туташиб кетди. Ҳозирги вақтда Қува аҳолиси 17 мингдан ошиб кетди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми Федченко посёлкасини район маркази билан бирлаштириб, Қувани районга бўйсунган шаҳарлар қаторига киритди.

Ҳозир Қува шаҳри территориясида пахта тозалаш заводи, консерва цехи, ун заводи, мебель фабрикаси, тўқувчилик фабрикаси, нон комбинати каби саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари мавжуд.

Келажакда янги шаҳарда ремонт, сут ва пиво заводлари, гўшт комбинати барпо этилади. Қурилишни янада авж олдириш мақсадида темир-бетон буюмлари заводи ва уйсозлик комбинати каби қурилиш индустрияси корхоналари барпо этиш кўзда тутилмоқда. Ҳозирги вақтда шаҳардаги саноат корхоналарида, ташкилотлар ва муассасаларда 12 мингга яқин ишчи ва хизматчи меҳнат қилмоқда.

МУБОРАК

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейи нишонланадиган йилда Қарши областидаги шаҳарлар қаторига янги Муборак шаҳри ҳам қўшилди.

Муборак бой табиий газ конларининг очилиши ва ишга туширилиши муносабати билан Қашқадарё областидаги энг йирик ва машҳур посёлкалардан бирига айланди. Ҳозир бу ерда 8 мингга яқин киши истиқомат қилади. Аҳолининг 70 процентини ишчилар, хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари ташкил этади.

Муборакда газ саноати ва халқ хўжалигининг бу саноат билан боғлиқ бўлган тармоқлари тез суръатлар билан ривожланмоқда.

Мамлакатимизда ягона ҳисобланган газдан олтингугурт ажратиб оладиган завод ҳам худди шу ерда қурилган ва муваффақиятли ишламоқда.

Уй-жой қурилиши тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ коммунал уй-жой фонди 32 минг квадрат метрга етиб қолди.

Яқин келажакда Муборак республикамиздаги ривожланган шаҳарлар қаторидан жой олади ва областдаги йирик маданий марказлардан бири бўлиб қолади. Ана шуларни ҳисобга олиб ҳамда саноат, қурилиш, транспорт корхоналари, савдо ва маиший хизмат муассасалари ишларини мувофиқлаштириб бориш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Фармони билан Муборак районга бўйсунувчи шаҳарлар қаторига киритилди.

МАРҲАМАТ

Андижон областидаги Марҳамат районининг маъмурий маркази ҳисобланган Русское село посёлкасига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг шу йил 7 августдаги Фармони билан Марҳамат номи берилди ва у районга бўйсунувчи шаҳарлар қаторига киритилди. Андижон областидаги ташкил топган бу янги шаҳарда СССР Электротехника саноати министрлигининг электротехника заводи, «Узсельхозтехника» район бирлашмаси, пахта механизациялашган кўчма колонна, ремонт-қурилиш бошқармаси каби саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари мавжуд. Бундан ташқари маиший хизмат комбинати, нон комбинати, транспорт корхонаси ишлаб турибди.

Маданий-оқартув ва даволаш-профилактика муассасаларининг тармоғи ҳам йил сайин ривожланмоқда. Бу ерда гидромелиорация ва зооветеринария техникумлари, учта ўрта умумтаълим мактаби, музика ва спорт мактаблари, ёзги ва қишки кинотеатрлар ишлаб турибди. Марҳамат шаҳри келажакда янада обод ва гўзал бўлади.

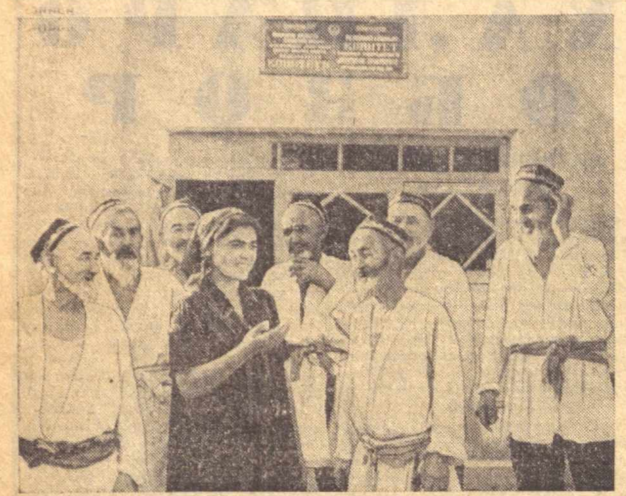

Андижон область Избоскан районидаги Охунбобоев номли колхоз комсомоллари кексалик гаштини сураётган колхоз қурилишининг ветеранларини тез-тез ўз davраларига таклиф қилиб туришади.

Суратда: колхоз комсомолларининг етакчиси Кимсаной Умарова азиз меҳмонлар даврасида.

А. Усмонов ва О. Пороховников фотоси, (ЎзТАГ).

ҚАДИМИЙ, НАВҚИРОН САНЪАТ КЎРИГИ

Ўзбек дорбозларининг санъати жуда қадимий бўлиб, айни даврда машҳурдир. Тошкент, Андижон, Наманган, Қўқон ва Бухоро шаҳарларида дорбозлар группалари мавжуд. Сўнгги йилларда дорбозлар группаси ажойиб томоша программаларини тайёрладилар. Вақти-вақти билан ўтказиб туриладиган кўрик-конкурсларда дорбозларнинг энг яхши ижрочи коллективлари аниқланди. Тажриба шуни кўрсатиб турибдики, кўп ҳолларда дорбозларнинг чиқиши бир хил, томоша программасининг ранг-баранглигига эътибор берилмайди. Томоша майдончалари ободонлаштирилмаган, баъзида эса техника хавфсизлиги қоидаларига риоя қилинмайди. Айрим коллективларда эса ўқув-тарбия ишлари қониқарсиз аҳволда.

Республика Маданият министрлиги, Узсовпроф, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети ва театр жамияти дорбозлар санъатини бундан буён ривожлантириш мақсадида октябрь ойида дорбозлар группасининг республика иккинчи кўрик-конкурсини ўтказишга қарор қилди. Бу кўрик конкурс Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланади. Худди шундай кўриклар кейинчалик ҳар икки йилда бир марта ўтказилиб, ғолибларга дипломлар ва қимматбаҳо мукофотлар топширилади. Радио, телевидение ва матбуотда дорбозлар группаси ишини кенг ёритиш таклиф этилди. Маданий-оқартув муассасалари бошқармасига дорбозларнинг республика иккинчи кўрик-конкурсини ўтказиш тўғрисида низом ишлаб чиқиш топширилди.

Москва ва республикамиз шаҳарларида дорбозларнинг байрамолди чиқишларини ташкил этиш кўзда тутилмоқда.

Мавжуд дорбозлар группаси қобилиятли ёшлар билан тўлдирилади ва янги группалар ташкил этилади. Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, физкультура ва спорт комитети, Узсовпроф ва Ўзбекистон театр жамияти дорбозлик халқ ҳаваскорлик санъатини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисидаги қарорида дорбоз артистларнинг ғоявий-сиёсий ва умумтаълим савиясини ошириш, группаларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш, программаларни бадиий-ғоявий жиҳатдан мукаммаллаштириш билан боғлиқ масалаларни ҳал этиш кўзда тутилади.

АХБОРОТ

ЯНГИЛИКЛАР

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

ГИЛАМДЎЗНИНГ ҒАЙРАТИ

Хўжайлидаги «Қорақалпоғистон комсомоли 40 йиллиги» гилам тўқиш фабрикасида илғор тўқувчилар сафи кенгайиб бормоқда. Маҳсулот сифати ҳам кескин яхшиланаётир. Ойимжон Сеитжонова фабриканинг пешқадам тўқувчиларидан бири ҳисобланади. У шогирдлар тарбиясига эътибор бергани ҳолда ишлаб чиқариш топшириқларини мунтазам ошириб бажаришга эришмоқда. Шу кунларда гиламдўз 1976 йил ҳисобига меҳнат қиляпти.

САНЪАТ МАСКАНИ

Автоном республика пойтахтининг серқатнов кўчаларидан бирида, Қизкетган каналининг бўйида кўркам бино қад кўтаряпти. Бу — музикали драма театрининг янги биноси. 166-қурилиш трестига қарашли бинокорлар коллективи барпо этаётган санъат маскани бир йўла 800 томошабинни бағрига оладиган бўлади. Бино қурилишига 2.7 миллион сўм маблағ ажратилган. Қурувчилар бинони олтин юбилейгача фойдаланишга топширишмоқчи.

«ҚИРҚҚИЗ» ЭКРАНГА ЧИҚАДИ

Қорақалпоқ адиби, филология фанлари доктори Наврўз Жапақовнинг туғилганига 60 йил ва ижодий фаолиятига 40 йил тўлган кун кенг нишонланди. Шоир «Амударё бўйларида», «Тириклар билан бирга» «Ёшлар қалби» каби тўпламлари, «Сувчи», «Дўстлик» поэмалари билан адабиёт муҳлисларига танилган. Унинг «Орол балиқчилари» киносценарийси асосида суратга олинган картина экран шинавандаларини мамнун этганди. Адибнинг яна бир асари экран юзини кўрадиган бўлди. У таниқли кинорежиссёр Комил Ёрматов ва Михаил Мелкумовлар билан ҳамкорликда «Қирққиз» достони асосида киносценарий ёзди. Юбилейга бағишланган бу картина яқин келажакда томошабинлар ҳукмига ҳавола этилади.

ЕТТИНЧИ БЎЛИМ

Нукус шаҳар медицина билим юртида турли мутахассислик бўйича малакали кадрлар тарбияланмоқда. Бу ердаги олти бўлимда ўтган йилнинг ўзида 650 га яқин ёш мутахассис ҳунар эгаллаб, ҳаётга йўлланма олди. Янги ўқув йилидан билим юртининг имкониятлари яна ҳам кенгайтирилди. Тиш техниклари тайёрловчи янги бўлим очилди. Унда автоном республиканинг турли шаҳар-қишлоқларидан келган 60 йигит-қиз стоматология сирларини ўрганмоқдалар.

Е. РАЯИМБОЕВ,
У. ТОЖИБОЕВ.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

ЗИЛЗИЛА ВА АҚИДАЛАР

Инсон жуда қадим замонлардан бошлаб, хар кандай табиий офатнинг олдини олишга уриниб келган. Ҳайвонларнинг безовталаниши, метеоритлар, болидлар, юлдузларнинг учиши, ой, қуёшнинг ташқи кўринишидаги айрим ўзгаришларга қараб келажакда қандай офатлар кутилаётганини таърифлашга ҳаракат қилинган.

Ўрта Осиё халқлари ўртасида уй ҳайвонларидан сигир, мушук, от, айниқса, ит зилзилани одамдан олдинроқ сезади, деган гап бор. Лекин бу гаплар илмий асосга эга эмас. Мучалга асосланган йилноманинг «илон йили» офатли ёки зилзилали йил, деб юритилади. Бу тахминий уйдирма асосида табиатдаги маълум ҳодиса ётиши бизнинг даврга келиб ойдинлашди. «Илон йили»да ер юзида илон кўпайиб кетади, дейилади. Дарҳақиқат, бундай ҳодиса Қуёшдаги 11 йиллик даврий ўзгаришлар билан боғлиқ экан.

Қуёшда физик-кимёвий жараён активлашган йили ер юзида кўпгина ҳодисалар юз беради. Шулардан бири ер ости сувларининг сатҳи кўтарилишидир. Натижада шўрхок ерлар майдони кўпаяди. Бу эса ўз навбатида ҳосилдорликнинг камайишига олиб келади. Табиатнинг бундай жараёнини ўзбекистонлик олим Н. А. Кенесарин аниқлади. Тарихий маълумотларга қараганда, Қуёшдаги жараёнларнинг активлашган йилларида зилзилалар ҳам кўп бўлади.

Австралиялик олим Ф. Р. Гордон артезиан қудуқларидаги сув сатҳи ҳолатини кўп йиллар кузатди. Хуллас, кучли зилзила содир бўлиш вақтидан 1,5-2 соат олдин сув сатҳи 20-30 сантиметр юқорига кўтарилишига ишонч ҳосил қилди. Зилзилашуносларга яна бир қонуният маълум: ҳар қандай кучли зилзила содир бўлишдан 10-15 минут олдин «огоҳлантирувчи» уч-тўрт балли силкиниш юз беради.

Япониялик профессор Я. Суэхиро «Балиқлар ва зилзилалар» китобида балиқлар киши диққатини жалб қилувчи ҳаракатлари билан 127 та зилзиланинг содир бўлишини олдиндан аниқлай олганини баён этади. Лекин бу усул сурункасига ҳамма зилзиладан дарак беравермайди.

Индонезиянинг Ява оролидаги вулқонли тоғларда наврўз гули ўсади. Баъзан у барвақт очилади. Яваликлар буни вулқон отилиши ҳақида белги, деб қатъий ишонадилар.

Бразилиянинг Акра штати аҳолиси (ҳиндилар) ўз уй-жойларини сув тошқини фалокатидан бир ҳафта олдин ташлаб, хавфсиз жойларга жўнайдилар. Гап шундаки, бу ердаги чумолиларнинг баъзи турлари тошқинни бир ҳафта олдин сезиб, ўз маконини тарк этар экан. Аҳоли уларга тақлид қилади.

Тошкентлик бир ўқитувчи 1966 йилдаги ер ости офатидан 1-1.5 соат олдинроқ чумолилар ўз инидан кетиб қолганини кузатган. Ҳайвонларнинг безовталаниш ҳоллари Тошкент ҳайвонот боғида ҳам сезилган. 1955—1956 йилларда Камчаткадаги Безимянний вулқони отилишидан бир кун олдин шу атрофдаги айиқлар аллақачон узоқларга кетиб қолган эди. Сицилияда яшовчи аҳоли вулқон отилишини уч-тўрт кун олдин ер остидан тарқалаётган кўзга кўринмас аччиқ ҳидлар — олтингугурт гази туфайли сезадилар.

Москвалик олим В. Протасов балиқларнинг зилзилага нисбатан сезгирлик даражасини ўрганиб, зилзиланинг акустик товушини ёзиб олувчи сейсмоприёмник ясади. Аммо унинг сезгирлиги балиқларникидан ўн баравар камроқ. Перулик инженер Парех Нино де Гусман ясаган аппарат зилзила чиқарадиган товушни сезади. Бу асбоб зилзилани атиги 22 секунд барвақт хабар қилади. Бу вақт офатдан қутилиш учун жуда оз, албатта.

Бундай тахмин ва фаразлар зилзила даракчиларини аниқлаш устида ишлаётган бутун жаҳон зилзилашуносларининг анжуманларида муҳокама қилиниб, қатъий хулосалар чиқариб борилмоқда.

Қ. ҚОРАБОЕВ,
геология-минералогия фанлари кандидати.

Спорт. Спорт. Спорт.

СУВ ТУПИ. Мамлакат чемпионатида биринчи группанинг 6 командаси олий лига иштиёқида куч синашди. Сўнгги учрашувда минсклик ватерполчилар билан мезбонлар — Тошкентнинг «Меҳнат» командаси майдонга тушди. Бу ўйинда майдон эгалари 6:4 ҳисобида ғалаба қилдилар. Шундай қилиб Минскнинг жисмоний тарбия институти студентлари билан тошкентлик сув тўпи усталари келаси йил олий лигада ўйнайдиган бўлишди.

ҚЎЛ ТУПИ. Узбекистон ССР Министрлар Совети соврини учун биринчи марта мусобақалар ўтказилди. Энди анъанавий равишда ўтказиб туриладиган мазкур куч синашувларда илк марта совриндор бўлиш озарбайжонликларга насиб қилди. Улар Тошкентнинг «Меҳнат» командаси билан охирги ўйинда 23:20 ҳисобида ютуққа эришдилар.

ФУТБОЛ. Мамлакат чемпионатида ягона учрашув бўлди. «Қайрат» — «Карпат» командалари ўйинида 0:2 ҳисоби қайд қилинди. Европа чемпионатига тайёргарлик кўраётган СССР терма командаси Голландияда биринчи ўртоқлик учрашуви ўтказди. Роттердам шаҳрининг «Спарта» командаси билан ўйинда ҳисоб 2:2 бўлди. Тўпларни футболчиларимиздан Федотов билан Мачаидзелар киритишди.

СССР терма командасининг Римдаги учрашувида ҳам дуранг натижа қайд этилди. Ҳисобни мезбонлар — «Рома» командаси футболчилари очишди. 44-минутга бориб Андриасян жавоб тўпи киритди.

Олий лига командаларининг навбатдаги учрашув куни бироз ўзгарди. Жумладан «Пахтакор»нинг «Карпат» ва «Қайрат» командалари билан ўйини 3—8 октябрга, «Карпат» — «Арарат» учрашуви 9 октябрга, ЦСКА — «Карпат» ўйини эса 14 октябрга кўчирилди.

Қишлоқ командаларининг «Олтин бошоқ» кубоги учун ўтказилаётган Бутуниттифоқ мусобақаси охирлаб қолди. Днепропетровск областининг Никополь райони стадионида ўтказилаётган финал учрашувларда саккиз команда совриндорлик учун курашмоқда. Зонал мусобақалар ғолиби — Тошкент областининг «Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» совхози футболчилари муваффақиятли куч синашмоқдалар. Совхоз командаси грузин футболчиларини енгиб (1:0), майдон эгалари билан ҳисобни дуранг қилишди. Шунингдек футболчиларимиз «Останкино» командаси билан ўйинда дуранг, қирғизистонликлар билан учрашувда ғалабага (5:1) эришиб, фахрли иккинчи ўринни эгаллаб турибди.

Ҳар тўғрида

ФИЗИКА ВА САБЗАВОТ

Венгриялик мутахассислар ҳўл мева ва сабзавот маҳсулотларини сақлаш масаласини ҳал этиш устида ишламоқдалар. Зёльдерт корхонаси лаборатория йўли билан олинган натижаларни амалда қўллай бошлади. Бу ерда анъанавий совутгич ускуналаридан воз кечилиб, мева ва сабзавот махсус генераторлар ёрдамида нурлантирилмоқда.

Маҳсулотларни бундай нурланиш ёрдамида фақатгина яхши сақлабгина қолмай, уларнинг таъми ва янгилигини таъминлаш мумкин.

ҚАДИМИЙ ШАҲАР ҚОЛДИҚЛАРИ

Англиядаги Бакингемшир графлигига қарашли ернинг шимолий қисми аҳолиси археологларнинг бундай кенг кўламда ишлаганликларини ҳанузгача кўришмаган эди. Бу ерда 230 квадрат метр майдонда бир неча қадимий шаҳарчаларнинг қолдиқлари топилди.

Археологлар фақатгина 16 объектда иш олиб боришаётган бўлишса ҳам тадқиқотчилар жуда кўп топилма ҳақида бахслашмоқдалар. Қазиш вақтида кўплаб тақинчоқ безаклари ва уй анжомлари ҳам топилган.

ФРАНЦИЯНИНГ ЭНГ УЗУН КЎПРИГИ

Луара дарёси узра 1975 йили қуриб битказиладиган кўприк орқали Сен-Назер ва Сен-Бревен шаҳарларига янги йўл очилади. Бу кўприк узунлиги — 3356 метрга тенг.

Янги кўприкни барпо этиш учун 17 минг тонна пўлат ва 80 минг тонна бетон сарфланади. Унинг устунлар ёрдамида тикланган марказий қисмининг узунлиги 720 метр, баландлиги эса 61 метрга баравар.

Редактор ўринбосари
Ж. ЖАББОРОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЬМАН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

ЧЕХОСЛОВАКИЯ «ОЙМОМА-ПАРК» АТТРАКЦИОНИ КОМПЛЕКСИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

БОҒДА: АВТОДРОМ, КОСМОДРОМ, ТВИСТЕР, БОЛАЛАР КАРУСЕЛИ, ҚУНҒИРОҚЛИ ЙУЛ, ЦЕНТРОФУГА АТТРАКЦИОНЛАРИ ИШЛАМОҚДА.

Шунингдек, ютуқли тир ва кегельбан аттракционлари ишлайди.

Аттракционлар ҳар куни соат 15.00 дан 22.00 гача; шанба кунлари — кундуз соат 12.00 дан 22.00 гача, якшанба куни кундуз соат 10.00 дан 22.00 гача ишлайди.

ДАМ ОЛИШ КУНИ — душанба.

«ОЙМОМА-ПАРК» аттракционларига марҳамат қилинг!

Узбекистон ССР Энергетика ва электрофикация министрлиги базасидаги

104-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1974 — 75 УҚУВ ЙИЛИ УЧУН ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БУЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика бўйича электрослесарь (ўқиш муддати —1, 2 ва 3 йил);

Теплотехника ускуналари монтажи ва ремонти бўйича электрослесарь (ўқиш муддати — 3 йил);

Тақсимот қурилмалари монтажи ва ремонти бўйича электрослесарь, ёритиш ва кучли тармоқлар ва электр ускуналар бўйича электромонтажчи (ўқиш муддати— 2 йил);

электр узатгич ва ҳаво линиялари ҳамда монтажи бўйича электромонтажчи, ГРЭС бошқармасининг блок системаси машинисти ёрдамчиси (ўқиш муддати — 1 йил);

БИЛИМ ЮРТИГА 8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Уқувчилар мутахассислик билан бирга ўрта маълумот тўғрисида аттестат оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар хоҳласалар олий ўқув юртларига ўқишга юбориладилар.

УҚИШ МУДДАТИ 1 ВА 2 ЙИЛ БУЛГАН ГРУППАЛАРГА 16 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ УРТА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ҳамма ўқувчилар кунига 3 маҳал бепул овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПРАКТИКАСИ ДАВРИДА ПУЛ МУКОФОТИ БЕРИЛАДИ.

Совет Армияси сафида хизмат қилиб қайтганлар қисқа муддатга ўқишга қабул қилинадилар ва ойига 70 сўмгача стипендия билан таъминланадилар.

БОШҚА ШАҲАРДАН КЕЛГАНЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, турар жойидан справка, медицина справкаси.

Паспорт ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

МАШҒУЛОТЛАР — 10 ОКТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Орджоникидзе район, ТашГРЭС посёлкаси (62-автобусда «Олой» бозоридан «ТашГРЭС»гача борилади). Телефон: 62-12-16, коммутатор қўшимча 6-12, 3-18, 6-26.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00—МОСКВА. 12.05 — Гимнастика. 12.20 Янгиликлар. 12.30—Мультфильмлар. 13.00 — Концерт. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.40 — Халқ контроли экрани. 19.10 — «Ахборот». 19.30 — **Ҳазрати инсон** (телеспектаклнинг 3-қисми). 20.40 — **«Ахборот».** 21.00 — **Пахтазор — мардлар майдони.** 22.00 — МОСКВА. «Вақт». 22.30— **Хоккей: СССР — Канада.** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. 11.45 — **Семурғ** (бадиий фильм). 18.00 — МОСКВА. 19.00—Янгиликлар. 19.10 — Расмларда акс этар қуёш. 19.25 — Телеочерк. 19.55 — Жаҳон халқлари ижоди. 20.25 — Спорт кундалиги. 20.55 — «Спортлото». 21.05 — Телеспектакль. 22.00 — ТОШКЕНТ. «Ноз-неъмат бунёдкори». 22.30 — **Мангулика дахлдор** (адабий театр). 23.10 — **Қизил альпинистлар** (бадиий фильмнинг 1-серияси). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Телефильм. 19.10 — Ўқитувчи экрани. 19.40 — Эстрада концерти. 20.10 — Қизиқувчилар экрани. 20.45 — Ҳужжатли фильм. 21.05 — Тошкент янгиликлари. 21.20— **Қирол Лир** (бадиий фильмнинг 1-серияси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 2/Х да **Севги тумори,** 3/Х да **Марварид изловчилар.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/Х да **Чақмоқ,** 2/Х да **Йўқолган узук,** 3/Х да **Ҳаёт шоми.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 2/Х да **Лақма,** 3/Хда **Хонума-хоним.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Юрий ДУРОВ иштирокида «ДЎСТЛИК ҚАНОТИДА»** цирк томошалари.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Жаноб Септимнинг ресторани— «НУКУС», САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Дмитрий Кантемир — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Энг пок гуноҳкор — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КЎКЧА», С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Буюк ҳикоячи сири — «СПУТНИК» (жуфт соатларда), ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10.00, 14.00, 18.00, 20.00).

Апачлар — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Океан — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Қум карьери генераллари — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Қайтиш йўқ — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Менинг сўнгги тангоим — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 16.00, 21.45).

ЁЗГИ БИНОДА

Жаноб Септимнинг ресторани — «ФЕСТИВАЛЬ».

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

8 ОКТЯБРЬ КЕЧ СОАТ 19.00 ДА

СССР биринчилиги учун олий лиганинг

«КАЙРАТ» (Олмаота) — «ПАХТАКОР» (Тошкент)

командалар ўртасида

ФУТБОЛ

Билетлар сотилмоқда.

УЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ

ТУПРОҚШУНОСЛИК ВА АГРОХИМИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

тупроқлар химияси лабораторияси раҳбари, тупроқлар агрохимияси лабораторияси раҳбари ва тупроқ эрозияси лабораториясининг катта илмий ходими вакант вазифаларига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурсда фан доктори ёки кандидати илмий даражасига эга бўлганлар қатнашишлари мумкин.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700000, Тошкент-ГСП, Қамарниса кўчаси, 3-уй.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министрлигининг луб экинлари тажриба станцияси коллективи станция директори Х. Назировга онаси

Саломат НАЗИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Р. 03770. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 229.